

Dr. Sztranyavszky Sándor Salgótarján egyhangúan megválasztott képviselője! 9085—140 az ajánlási arány.

Lapunk élére nyomtattuk e két számot örömet hirdető hírünk címe alá. Ezt a két számot, mert semmi sem bizonyítja jobban képviselőnk talaját e kerületben, semmi sem dokumentálja jobban a hála és szeretetnek azt a tiszta s mégis mindent felölelő megnyilatkozását mint e két szám.

Hétfőn este fél 10 órakor miután a Kruppa párt az adott határidő elmúltával egyetlen aláírást sem birt pótolni a hiányzókból Salgótarján egyetlen képviselőjelöltjeként, illetve most már egyhangúan megválasztott képviselőjeként Sztranyavszky Sándor dr. maradt közöttünk.

Közöttünk maradt, de el sem indult s az utolsó két hét néhány elitélendő eseménye most már csak mint álom, rossz álom maradt meg emlékünkből. Rossz álom volt, hogy néhány akarnak itt megpróbálta megbontani azt a csodálatos és minden más kerületnek irigylésre méltó összhangját, amely képviselő és választó polgárság között itt öt év óta fennáll.

A cikkünk élén álló két szám mutatja ennek a próbálkozásnak meddő és kilátástalan voltát. Mutatja, hogy a legnehezebb gazdasági helyzetben is felülkerekedik a salgótarjáni megkínzott lelkekben egy szebb, egy emelkedetebb érzése a munkásszivek birodalmának.

Igaza van Sztranyavszky Sándornak, aki egyik beszédjében azt mondta, hogy mentől nehezebb keresztet visz egy nép annál közelebb van az Istenhez.

A salgótarjániak nyomorúsága, szenvedése is közel vitte őket az Istenhez, tisztultabb meglátások, nemesebb elbírálások a hozzá közeledő nemes intencióknak tényleg egy magasabb lelkivilágot élő embercsoport tulajdonai lehetnek csak. Midőn szinte az anyagi kétségbeesés bontogatja szárnyait, amidőn a gyomron, a testen keresztül való agitáció minden emberi számítás szerint az izgatók, az elégedetlenség, a törni-zuzni akarás pártja felé sodornák a választók tömegeit, előáll egy apostola a nemzeti összefogásnak és az emberállati érzések feletti nemes lelki tulajdonságokat hirdelve mindenkinek fölött álló célnak és eszköznek — minden ígéretes nélkül — magával tudja ragadni, magához tudja csatolni emberek, ezreit és ezreit — ez a tény egyformán gyönyörűséges dicsfényt fon az apostol hódító lelke és a hívők magasba dobbanó hálátelt szíve köré.

Salgótarján hű volt önmagához és méltó volt képviselőjéhez, amidőn vitába nem vonható tömeg-

gel állott annak az embernek zászlója alá, aki szeretettel, gondos meglátással vezette, istápolta, gyámolította nehéz éveiben s akinek megértő szíve annyiszor sietett a kerület nincstelenjeinek segítségére.

A választási körút községeiben, a város egyesületeiben egymás után peregetek le a szebbnél

Diadalút a kerületben.

Vasárnap, 21-én, képviselőnk a két hete megkezdett körútját folytatta a kerületben. Gyönyörű szép napsütéses időben indultak el az autók az acélgyári szállótól délelőtt fél 10 órakor. Az államtitkár kíséretében voltak Veres Zoltán főszolgabíró, dr. Förster Kálmán polgármester, Róth Flóris bányafőtanácsos, Elsner Gusztáv csendőrszázados és az újságírók.

Gyönyörűn, tízenegy óra előtt értek a ceredi ut lefelé kanyarodó részéhez, a tajti pusztához, ahol lovasbandérium fogadta az érkezőket. Itt az államtitkár négyesfogatra szállt át s kocsin vonult be a menet Czered község főterére, amelyen az emelvény gyönyörűen feldíszített sátorban volt felállítva.

Györki Ferenc kántor-tanító vezette ceredi dalárda elénekelt a korlesnótát, mire Kovács Rozál kisleány csokrot nyújtott át. A község nevében, amidőn már az egész falu intelligenciája, gazda és munkásnépe összegyűlt, Czene Menyhért kispapja tartott üdvözlő beszédet, amelyben az egész falu nevében üdvözölte az államtitkárt. Kérte egyben, hogy a falu kérését, amelyben a Cered-Zabari ut kiépítését sürgeti támogassa az államtitkár.

Az államtitkár hosszabban válaszolt az üdvözlésre.

— A régi követválasztások hangulata jut az eszembe — mondotta — amidőn az őszinte szeretetnek ezt a megnyilatkozását láttam a község részéről, hogy ez bennem is csak hasonló érzéseket válthatott ki. A mai világban kezdenek elszokni az emberek attól, ami a régi világban értéket adott. Azt hiszik, hogy az embert nem ezek a nemes tulajdonok teszik Isten tanítványává, hanem a maguk emberi mivoltát kezdtek úgy értékelni, hogy abban nem a hálából, az egymás iránti szeretetből, az összetartozandóságból, Isten és hazaszeretetből legyen elég.

— Egynemely eltévelyedett ember kezdett csak más tanokat hirdetni. Ezeket a tanokat 12 év előtt saját fülünkkel hallottuk, amelyeket most Oroszország felől fujdogál a szél. De ebből az emberek számára még boldogság nem igen fakadt.

— Az Isten nem azért teremtette az embert, hogy az állatot felülmúló hitvány-ságban tünjön ki, hanem azért, hogy megkülönböztesse nemes tulajdonaival más teremtményektől, amelyekben Istennek ezen nemes adományai adva nincsenek.

— Azért is örömmel jöttem ide, mert amióta először voltam itt, minden lépésemnek, amelyet a czerediekért tettem a czerediek részéről visszhangja támad hálá formájában. Ugy érzem a község lelke nincs meglehetősen oly tanokkal mint amilyenekről előbb megemlékeztem. Jól esett e sívár korból visszavarázsolnom azon időket, amidőn magyar és magyar között kevesebb volt a gyűlölet, amidőn

sebb jelenetek a ragaszkodás és hűség jegyében. Ígéret nem hangzottak el sehol, de büszkén hirdették a meglévő közművek, utak, középületek tömegei, hogy Sztranyavszky Sándor nem ígért, de tett és tenni fog.

Ugy érezzük, hogy ez az új gesztusa a salgótarjáni kerületnek a következő jobb idő hajnalhasadását jelenti, amely időben a kerület és képviselője lelki összhangja új alkotások, új reménységek megvalósítására biztat.

Sztranyavszky Sándort a szeretet hozta közénk, az alkotások akarása, a segíteni készség itt tartotta s a hűség és hála ily imponáló megnyilatkozása örökre hozzánk köti, sohasem fogja elengedni.

Sz. I.

egy falunak gazdagja, szegénye megértette egymást. Amidőn az akinek többje van nem nézi le azt akinek kevesebbje van. Örül a lelkem ha megértést láthatok.

— Hallottam, — hogy mindössze négyen voltak a községben, akik nem írták alá ajánlási ívet és közülük egy az a megokolással, hogy életében idáig urra nem szavazott és nem fog szavazni most sem. Én azt üzenem ennek a polgártársamnak, hogy magyar és magyar között különbséget tenni abban, hogy ur, vagy nem ur, nem lehet.

— Mert az Isten minden embert urrá tudott tenni, amidőn magyarrá teremtette. Magyar emberhez ha meg valaki lovasgiasságot lát mindenütt ahol a lelkeket meg nem ronlották. Ha idegen kopogtat nyitott ajtó és kézzorítás fogadja a magyar ember házában, mert nem a kabátban, sem az iskolázottságban, sem abban, hogy kinek mennyire van az uri mivolt, hanem mennyire nemes és önzetlen a lelke. Az tehát az ur, aki embertársát szeretni tudja!

— Az illető eltévelyesztette tehát a hangot, amidőn azt mondotta, hogy urra nem szavaz — mert ez az uraságot nem nem a lélek nemességében, hanem gög-jében látja. A választ így mindenki megérti.

— Kérést intéztek hozzám, az ut építése ügyében. A képviselőjelöltek busásan bánnak az ígéretekkel általában és ha én most képviselőjelölt volnék itt azt mondanák, hogy ígért fűt, fát, de nem tett semmit.

— Én azonban aki már álltam itt, megengedhetem a fényűzést, hogy kijelentést tehessek ígéret jellege nélkül. Ennek az utnak a kiépítéséről már sok szót váltottam, úgy érzem, hogyha az itteni érdekeltek hozzáteszik erejüket az illetékes tényezők erejéhez remélem, hogy ez az ut is ki fog épülni, mint a salgótarjáni ut. Szomorú szívvel látom, hogy a meglévő is rendbehozásra szorul. A jó gazda nem épít utat, míg a meglévőt meg nem becsüli!

Van azonban még egy szavam a választásokkal kapcsolatban. Az ajánlási íveket a szociáldemokrata párt jelöltje is beadta; mintegy 1200 aláírás van rajtuk. Ha az aláírás olyanoké, akiknek szavazati joguk nincs, akkor nincs a dolog rendben. A szociáldemokrata párt azt fogja majd mondani, hogy azért nem indulhatott a választási küzdelemben, mert meg voltak ugyanis az aláírása, azokat azonban törlötték. Én külön is és nyomatékosan figyelmeztettem a hatóságokat, hogy gondosan őrködjenek azon, hogy a szociáldemokrata párt jelöltjének minden tekintetben szabad mozgása legyen.

Külön intézkedtem, hogy a szociáldemokrata párt jelöltje menjen, ahová menni akar, tartson ott és akkor gyűlé-

seket amikor akar. Nem szóltam arra, hogy mesterséges eszközökkel tartsam távol a választóktól ellenfeleimet. Minden elbizottság nélkül a salgótarjániak érdekében tett munkásságom alapján is megérdemlem a bizalmat, de a szociáldemokrata képviselőjelölt társam sem kívánhatja azt, hogy érvényes aláírásoknak fogadják el olyanok aláírását, akik szavazati joggal nem rendelkeznek. Nem adhatok bélyeget és patentot oly eljárásra, amely sem nem törvényszerű, sem nem lovasias sem nem becsületes.

— Köszönöm, hogy ily szép számmal összejöttek. Üdvözlöm Önöket abban a reményben, hogy e derék nép lelkét mérgező anyagokkal nem fogják megrontani. A rendes ember is a kukoricát kapálja, mert értéket jelent, nem pedig a dudvát — úgy arra kérem magukat, hogy csak a nyílt, becsületes érzéseket ápolják lelkükben, a dudvát pedig ha valaki beülteti kapálják ki.

A dalárda még két számot énekelt majd az államtitkár hosszasan elbeszélgetett a falu lakóival, s dél felé lelkes ovációk között kíséretével kocsiba szállt és Pogony községbe ment.

Pogony határán lovas bandérium fogadta a vendégeket, a diadalkapunál pedig előbb egy kisleányka csokrot adott át, majd az egész falu lakosságának jelenlétében vitéz Varga János bíró üdvözölte Pogony község nevében amelynél lakói utolsó emberig aláírták az államtitkár ívét az államtitkárt, amire azonnal válaszolt.

— Köszönöm a bíró üdvözlését. Kötelességemnek tartottam ide meghívásukra eljönni. Nem először vagyok itt s már előbb is úgy tudtam, hogy itt nem igen szokott megfordulni főispán. Állítólag előttem csak egy főispán volt itt, az is azért jutott ide mert egy vadászaton eltévedt. Én azonban mentül többet jövök, annál nagyobb kedvet kapok, hogy újra eljöhessenek, hogy a pogonyiak szeretetét szeretettel és megbecsüléssel viszonzom.

— A képviselőjelölt ilyenkor megszokott fordulni a kerületében, de később nemigen jönnek. Azonban én két év előtt s most is eljöttem ide hívásukra mert mindig eljövök, ha a pogonyiaknak van rám szüksége. Nem akartam, hogy úgy nézzen ki e látogatás, mintha alalmazásért, szavazatért jöttem volna könyörögni. Eljöttem azért is, hogy megköszönjem, hogy ebben a községben egy szavazó sem volt, aki ne írta volna alá ívet. Ha van egy község, aki felé köszönettel kell fordulnom úgy az bizonyára Pogony, hiszen most is én mellem állott.

— Én a képviselőiséget nem passzió-nak, de kötelességemnek tekintem a hazám és választókerületem minden derék polgárával szemben. Ezért egyéb jutalmat nem várok nem kérek, minthogy a választó kerület is megbecsüljön és széressen engem. Sok képviselőjelölt nem sokat törődik azzal, hogy szeretik-e őt, újabb választásnál újabb kerületet megy keresni, ahol nem ismerik.

— A salgótarjáni képviselőiséget különleges feladatnak tekintem. Evvel banni tudni nem könnyű feladat. Nemcsak gazdákból földművekből, de földmunkásokból ipari és bányamunkásokból áll. Ezeket a salgótarjáni kerületben megkínnyezték és megpróbálták eltéríteni a becsület és tisztesség útjáról. A táblánkról tehát Isten nevét és a hazaszeretet fogalmát sokan szeretnék volna lekarni, de leakták ezeket a fogalmakat az emberek lelkéről is kaparni. Pedig mentől több a gond, a bánat, annál szükségesebb az Istenhez és hazához való ragaszkodás. Mentől nehezebb a kereszt, amelyet egy nép hordoz, annál közelebb van az Istenhez. Mentől kétségesebb a jövő, annál inkább kell élni a polgárok lelkében a hazaszeretet fogalmának. Aki pedig a sok gond közepette előkhöz közeledik, annak szüksége van az óvatos kézre, hogy ne tépje a fájdalmas sebeket, hanem gyógyítani tudjon.

— A kormányt okolni a nehéz

gazdasági helyzetben divatos dolog, pedig a kormány nem hibás, nehéz idők közepette vállalta a felelősséget. Bethlen István mindent elhagyott hogy kötelességet teljesítsen. Azok a kritikusok, akik őt támadják összeszokták téveszteni a maguk érdekeit a közérdekkel és kinevezik a maguk érdekét közérdeknek. Bethlen István örök hálát érdemelt ki, úgy jött ide, hogy megmentse, ami még megmenthető. A külföldről mindenki úgy nézett rá, mint a kitagadottakra, tíz év után pedig nemcsak kezét fogják velünk, de szövetségesül fogadnak. Ma már Bethlen Istvánnak ígéretet tettek, hogy segítségére lesznek annak vissza-szerzésében amit elraboltak tőlünk; békés eszközökkel értük a visszaszerzést.

— Talán a szociáldemokrata képviselők összeköttetéseikkel megtudták volna szerezni, amit Bethlen István megszerzett? Talán boldogabb időkben tudtak volna varázsolni ide? Nem ők léptek e 1918—19 ben arra az útra, amely Kun Bélához vezetett? De ha sokat tagadnak is, nem tagadhatják, hogy Kun Bélának az ország határán való kimenekülését ők segítették elő. Az ország gondjainak, megcsönkítésének jó része az ő idejükből származik.

— Kérdem ki cselekszik az ország érdekében? Aki rombol vagy aki a romokat eltakarítja és építeni törekszik? Akad-e olyan gazda, aki háza építését olyan építészre bizza, aki már egyszer felgyújtotta a házat?

— Én nem szavazatot kérek, bizalmat kérek mint Bethlen Istvánnak egyszerű munkatársa. Bizzanak bennem aki a salgótarjániakért önzellenül munkálkodtam. Egy parancsot ismerek: a kötelességet becsülettel teljesíteni. Kérem a bizalmukat és szeretetüket, mert az én népem bizalma és szeretete számomra mindennél többet ér!

A beszéd után az egész falu kísérete mellett a gyönyörűen feldíszített falun keresztül a Miklós János pátrovásári szolgabírónál megköszönték vendégsereg Varga Miklós földbirtokos vendéglátó házához vonult ebédre. Itt a falu népe az udvaron táncra perdült.

Ebéd után az államtitkár és kísérete autókban Zabaron és Czereden át tért vissza. A Zagya és Róna község közötti utalágazásnál diadalkapu mellett a két község népe várta az államtitkárt, ahol Vopicska Mariska csokrot adott át, Lakatos István dorka aknász pedig üdvözlőbeszédet tartott.

Az államtitkár válaszában utalt arra, hogy nem tartotta volna illendőnek e két község mellett szó nélkül elmenni.

— Úgy tudom — mondotta, — hogy a zagyaiak és rónaiak mellett tették bizonyosságot. Eljöttem megköszönni, mert jólesik azok szeretetét látni, akiket szeret az ember. Én a salgótarjáni képviselőségből mást nem is kérek. Amit tudtam dolgoztam a salgótarjániakért, a salgótarjáni munkások jogos érdekeiért.

— Nem vagyok szociáldemokrata, csak magyar embernek vallom magam. Nem akarhatom én velük ezt az országot feltranszírozni. Csak 8 millió magyar él e kis helyen és nem álmódzhatik jövőről ha külön-külön megy itt minden osztály. Jövőnk csak akkor lesz, ha nem azt keressük, ami elválaszt, hanem ami összetart. Aki megkísérli ezzel ellenkezőt hirdetni, annak kísérete a magyar ember józan belátásán hajótörést fog szenvednie.

— Eljöttem azért is, hogy ismételtén figyelmeztessék a munkásságot, csak egy íránt érezzen jó szívvel, aki a maga jóvoltát ne, csak a mások érdekét tartsa szem előtt.

— Kérem, hogy egymást szeressék és becsüljék meg.

A diadalkapu alatt eltávozókat lelkes éljenzés kísérte s a fuvózenekar indulója.

Salgótarjában az államtitkár az Acélgyári Nőegylet júniálisát látogatta meg s innen az ipartestületbe ment. Zsidai Ilonka csokrot nyújtott át majd Timaróczy Sándor elnök tartott üdvözlő beszédet.

Az államtitkár lelkes szavakkal válaszolt.

— Köszönöm a szíves üdvözlést. Nem régen jártam itt és akkor oly forró hangulat alakult ki mellettem, hogy szinte könnyekig meghatva mondtam köszönetet hűségükért azoknak, akik mellem állottak s akik oly odaadással vizik di-

adalra a választásoknál az én nevemmel kapcsolatos ügyét. Ez a testület volt az én választásom gondolatának első hirdetője. Ez biztosította négy és fél év előtt is a győzelmet.

— Sajnálom, hogy nem lehet egyhangú a megválasztásom, mert úgy érzem, hogy a starjáni munkásság iránt, pártkülönbségre való tekintet nélkül tanusított igazságos és megértő magatartást megérdemelt volna. A szociáldemokrata párt, elveinek főntartásával, rekompenzációjaként annak a magatartásnak, amelyet a munkásság iránt, pártállásra való tekintet nélkül támasztottam, meghozhatta volna azt az elhatározást, amely számomra mindenesetre megalapozója lett volna egy újabb öt esztendő megértőbb és egymást mindenkor megértetni akaró politikának. A vidéki szociáldemokrata tagok magatartásán mulott ez, akik velem nem voltak oly közvetlen érintkezésben.

— Az országos szociáldemokrata párt vezetősége részéről nem minősíthető szerencsés és tapintatos eljárásnak az, hogy a salgótarjáni munkásságot képviselőjelölésbe vitte bele, nem azért, mintha ez bármilyen tekintetben is nekem nehézséget okozott volna, mert hiszen Salgótarján polgári és iparos társadalma bizalma amúgy is biztosította győzelmemet. Nem tudom azonban megértetni, hogy mi célja lehet a szociáldemokrata pártnak azzal, hogy azokat, akik a munkásság ügyei iránt megértést és meleg szívet tanusítanak, szántszándékkal mintegy elvadiják maguktól. Hát a munkásság ügyével foglalkozni csak a szociáldemokrata párt vezetőségének szabad? A szociáldemokrata pártnak, ha a munkásságnak olyan nagy barátja, mint amilyennek hirdeti magát, nem éppen örülnie kellene annak, ha minél több embert nyer meg a munkásság ügyeinek támogatására? A munkásság ügyeinek támogatására viszont úgy lehet megnyerni embereket, ha tapintatlanságot tanusítunk azokkal szemben, akik önmaguktól állnak oda a munkásság ügye mellé? Ez lehet a szociáldemokrata pártnak önző pártpolitikája, de semmiesetre sem a munkásság érdekében való okos, helyes és megokolt eljárásnak. A salgótarjáni munkásságnak a szociáldemokrata párt-hoz tartozó része szembefordult velem, de ez semmiesetre sem fog változtatni a munkásság iránt érzett szeretetemen, a keserűséget igyekszem mielőbb kitörlni.

— Ezen a helyen találtam meg minden igazságos törekvésem viszhangját! — Maguk is gonolkodjanak felette és mondják el ezt másoknak is.

— Az iparosságnak azt mondanom sem kell ügyes bajos dolgaiban azután is segítő társa leszek, amíg az Isten egész-séget ad. Életem célja, hogy mentől több örömet okozzak másoknak.

Az Omke helyiségében Herczog Ede elnök köszöntötte az államtitkárt, aki válaszában megköszönte, hogy a kereskedők levélben is bejelentették csatlakozásukat. Kéri, hogy legyenek meggyőződve, hogy ugyanolyan igaz érzéssel fog ezután is érdekeik mellé állni, mint eddig. Hiszen eddig is mindig életét mások szolgálatának szentelte.

Az Éme helyiségében Jankovich Miklós elnök lelkes szavakkal köszöntötte az államtitkárt, mire szíves szavakkal válaszolt.

Megköszönve az üdvözlést, köszönetet mondott az egyesületben tömörült tagoknak lelkes helytállásáért. A multban sokszor fellángolt a gyűlölet tüze. Egy boldog ország lakói között is csak átkot és bajt hozott ez, hát még egy olyan ország, amely ügyesbajos dolgaiban úgy küzdökdi. Ki kell küszöbölni minden feületet amely egymás közötti gyűlöletre vezet. A meggyőzést és szeretet fegyverével kell mindenkit megnyerni, mert abban a támogatásban úgy sincs köszönet, amely a gyűlöletre támaszkodik. A magyar nemzet szolgálatában példát kell mutatnunk. A salgótarjáni Éme ellen senkinek sem lehet joga panasza, mindig kitudta lelkét egysúlyozni. Pedig csoda hogy élünk e gondok közepette, amidőn a történelem szekere végigdübörgött rajtunk. Igazságosan itélni mindnyájunk kötelessége s így Bethlen Istvánnal szemben is igazságosnak kell lenni: Ő az első munkása az országnak. Ellenfeleink vagy „elvtársaink” sem tarthatnak Bethlen István helyére mást alkalmasnak. A kritikának is igazságosnak kell lenni. Még egyszer megköszönte a lelkes támogatást.

A sasok sorfala és lelkes ováció közepette távozott az államtitkár az ÉME-ből s felkereste a Katolikus Kört, ahol a Schmelcz Miklós karnagy vezette Katolikus kör dalárda dalszáma után Traut Péter esperes a Katolikus Kör, Szenthe László a rokkantak, Tamás József a keresztényszocialista szakszervezetek nevében üdvözölte. Az üdvözlésekre a Sztankovics János vezette Vasas dalárda bucsuzatója előtt az államtitkár együttesen válaszolt.

— A nemes fémnek értékét az a tulajdonság ad, hogy mentől hosszabb időn át van forgalomban, annál fényesebbé válik. Nem kopik, ellenálló képessége nem változik. A szeretetnek van értéke és becse, amely annál szilárdabb és biztosabb, mentől hosszabb időn át használják.

— Ma amidőn Salgótarján környékén jártam, eszembe jutott ez a hasonlat. Mennyire hálásnak kell lenni, hogy az a nagy szeretetteljes kapocs köztem és Salgótarján között összekovácsolódott. Nemes fém ez erejében változatlan és színében még nagyobb.

— A képviselőjelöltek azért járnak be a kerületet, hogy bizalmat kérjenek, nyerjenek. Aggódva nézik a szemben állók tekintetét, mit olvasnak ki belőle. Ezzel szemben nekem mi jut osztályrészül? Főtisztelendő Ur és Szenthe László barátom szavaiból a megértő szeretet és hála oly mértékét hallottam kicsendülni, hogy úgylátom kimondhatom, nem szavazatot jöttem kérni, de hálát aratni. A legbecsesebb adománynak tekintem a hálát és nemesnek kell lenni az olyan léleknek, amelynek ily érzései vannak. Sok kerületbe mehettém volna, de kevésben találtam volna a szeretetnek idők multával is fennálló ezt a nagyságát.

— Köszönettel kezdtem és végeztem, látva a mostani képviselőválasztások alkalmával a salgótarjáni választókerület irányomban való magatartását. Sokan hiszik, hogy itt sivárabbak a lelkek, mint máshol. Ellenkezőleg az az érzésem, hogy itt Salgótarján ködös, füstös levegője borítja be a nemes érzéseket. Magabizállo ember számára váltódnak ki ezek az érzések. A nép, amelynek fiaiban a nemes érzések ily mértékben megvannak, jövőre hivatott: Halaérzés van benne sok!

— Büszke vagyok, hogy képviseltem, büszke, hogy a jövőben ily mértékben fogom képviselni e kerület népét. Első perctől szívem vágya volt ez, mert tudtam és érztem, hogy itt súlyos kötelesség vár rám.

— Mindnyájuk számára egy baráti kézszorítás alakjában egy meleg érzésemet küldöm azoknak, akiknek részéről mindig meleg érzést tapasztaltam. Bár adná a jó Isten, hogy mindig így volna ez! A megértésnek az a mértéke egyik biztosítéka a salgótarjáni társadalom békés együtt élésének. Könnyű volt munkálkodni, ilyen munkatársak mellett, mint a Főtisztelendő Ur, akinél a hit iránti kötelesség és honszeretet rokonfogalmak. Minden okos embernek tudnia kell ezt.

— Aki a magyar társadalom egységén munkálkodik, hazájának tesz kötelességet és hitének tesz szolgálatot.

Az ország színe elé akarom állítani a salgótarjáni társadalom megértését. Köszönöm a bizalmukat.

A Magyarországi Bánya és Kohómunkások egyesületében a zenekar Horthy indulója fogadta az államtitkárt, akinek három kis leány csokrot adott át. Egy kis fiú szavala után a dalárda jelligéjét és a bányászhimnuszt énekelte el.

Kraft Jenő titkár üdvözlő szavaira az államtitkár azonnal válaszolt.

— Eszembe jut ma egy régi kép. A régi lovagkorban két vitéz nyújtja egymásnak a kezét s ezután áll ki egymással harcra.

— A magyar nemzet fiai véres harcok közepette is lovagiasak tudtak lenni. Négy és fél év előtt a salgótarjáni közönség felajánlotta a kerület mandátumát. Amikor idejöttem, válaszolni, hogy vállalom e a jelöltséget, meglátogattam az összes köröket, így a szociáldemokraták jelöltjének otthont is. Elementem azzal, hogy lovagias ellenfélhez méltóan jobbot nyújt-sak, hogy a küzdelmet becsületesen tiszta eszközökkel akarom lefolytatni. Szürke ködös időben indultam el. Illő tisztelettel vártak és korrektül fogadtak. Megteremtettük egymás között az atmoszférát, hogy a választás tisztességes eszközökkel fog lefolyni. Most is kötelességet akartam teljesíteni, elküldtem üzenetemet az ellenfelemnek otthont nyújtó szoci-

alista szervezetéhez. Felkeresni akartam egyrészt, hogy ellenfelemmel kezét szorítsak, másrészt, hogy bizonyosságot tegyek arról, hogy nem néztem azt, hogy politikai ellenfelemmel állok szemben és irántuk is udvarias magatartást teljesítek. Ezzel szemben a szociáldemokrata szervezet jobbnak véli, hogy ne menjek oda, mert nem garantálja nem volna-e kelle-mellen jelenetekben részem. Jellemző ez az eset. Sok minden vonás lehet csak magyar vonás nem ez a visszaautasítás. Még ha éjnek idején jön is a vendég a magyar ember beereszti, nem azt, aki ellenfeleként jön, hogy kezét nyújtson.

— E tény a bírálat bélyegét önmagán hordja. — Ez legyen beharangozója a békés együttműködésnek?

— Öt év folyamán mint főipán, négy és fél év alatt mint képviselő a salgótarjáni munkásság iránt odaadó becsületes lélekkel igyekeztem kötelességemet teljesíteni. Munkámban bizonyítékát láttam mindenki, hogy azt hűséggel teljesíteni törekedtem. A szociáldemokrata párt részéről nem vártam támogatást, mégis úgy érzem, hogy az elem hozott panaszokat illetőleg nem tettem különbséget. Szociálistával szemben is lojálisan viselkedtem, mert minden polgár képviselője vagyok. Úgy éreztem, hogy ennek visszhangjaként indokolt lett volna, ha szociáldemokrata párt sem kívánt volna velem szemben ellenjelöltet állítani. Azok iránt akik önként jönnek a munkásság iránti szeretetből érdekükben cselekedni, más eljárást kell tanusítani. Nem tesz jó szolgálatot, aki a megértés fonalát elvágni akarja, surlódási felületeket növeli.

— A szociálista párt úgy látta jónak, hogy velem szemben jelöltet állít. Keserűséget éreztem.

— De a keserűség nyomán az a magatartás, amit a szociáldemokrata párt részéről tapasztaltam, nem fog a munkásság egyedül eltántorítani. Rövidlítő egyének rövidlítő cselekedetei nem befolyásolnak. Vajjon ezt az eljárást indokolt-nak tartják-e? Nem, mert a szociáldemokrata párt hirdetheti azt, hogy jót akar és a munkásság barátja. Nem követelheti, hogy az ő presztízsén csorbát ejtsen, de igenis a szociáldemokrata párt a munkásság érdekei ellen cselekszik ha a munkásság mellől félreállítani akarja azokat, akik segíteni akarnak. A munkásnak barátokra van szüksége. Nem a meglévő barátok eltávolítása a fontos, de a megtartása. A szoc. dem. szakszervezet mostani magatartása azt az ügyet nem munkálja. A szociáldemokrata párt munkásai azonban felülbírálják vezéreik cselekedeteit és a munkásság minden féle ellenjelölt dacára mögöttém marad. Köszönetet mondok azoknak, akik hűséggel, szeretettel álltak mellém. Nem is jöttem bizalmat kérni, hanem hogy megköszönjem a bizalmat, amit a multban is nekem juttatott a munkásság nagy többségének magatartása. Ambicionál ez a tény engem arra, hogy továbbra is cselekedjem.

— A munkásságtól a mellette való helytállásért mást, mint szeretetet nem kérek. Ha le is próbáltak tépni néhány virágszirmot a szeretet virágairól, nekem becses érték ez így is.

— A jövőre illetőleg ígéretet nem teszek hiszen a multknál is súlyosabb gondokat várunk. Első rendű feladat ezek enyhítése.

— Amidőn a mandátum birtokában levőnek ne mondjam magam, anélkül mondhatom, hogy mintegy a mandátum birtokában ígéretet teszek, sulyt helyezek arra, hogy a munkásság bizalmával megajándékozom s amint eddig bajai közepette is törekedtem melléje állni szerény eredményeket érve el, erre ezután is törekedni fogok.

— A kereskedelmi miniszter urnál eljártam, hogy a máv szénzállításoknak azt a részét, amelyet salgótarjáni bányamedencéből szállítanak, ne szállítsák le 75 %-ra. 50 %-ra akarták csak leszállítani. Elernem sikerült, hogy 100 %-ban tartják fenn a szerződést. A miniszter ut felhatalmazott, hogy ezt a munkásság tudomására hozzam. Kilátásban van helyezve hogy 100 % felüli szállításon felül a leszállított 25 % újból leszállítható lesz. Ezt nem is ígértem de örülök hogy a munkásságnak megszerezhettem.

— Anélkül hogy hangos dobszóval jeleneném be ezután is dolgozni fogok és törekedni fogok elérni amit lehet.

— A salgótarjáni munkásságnak minden munkástábornál nehezebb a sorsa.

Itt sem lesz a boldogság, nem lesz viszárazsolható míg a határok ott lesznek ahol ma. Piacot a felvidék hiányában nem fog sikerülni szerezni. Itt kapcsolódik bele az országos politika, amely megváltoztatására törekszik a határoknak, nem harcias eszközökkel, de a meggyőzés fegyvereivel.

— A szociáldemokrata párt azt hirdette, hogy az egész világon nagy összeköttetései vannak, megnyeri a szimpátiát.

— Amikor hatalmon voltak kétharmad részét országunknak elvesztették.

— Az a Bethlen István akit ezzel szemben szociáldemokrata oldalról annyian támadni szoktak, okos, céltudatos munkával szerződéseket kötött, előnyöket biztosított a magyarság részére, melyek most is folyamatban vannak, ezen szerződések megkötései a jövő parlamentnek egyik legfőbb feladatát képezik. Nem eredményesebb munka-e ez mint amit a szociáldemokraták folytattak? Az ő munkájuknak csak kárát láttuk.

— A magyar munkás és az egész magyar társadalom próbára van téve. Ez kétségtelen, hogy kell minden józanul itélkezőnek látnia, hogy itt egy céltudatos, komoly munka folyik melynek eredményei eddig is láthatók. Aki a salgótarjáni kerület mandátumát az én kezembe adja, nemcsak rántam elért megbecsülésének kifejezését adja azáltal, hogy módot ad, képviselőt küld be a magyar képviselőházba, aki Bethlen István egy hívének vallja magát, hogy nemzete jobb léteinek érdekében folytatott munkában részt vehessen.

— A szociáldemokrata párt ám bíráljon, de mindig jószándékkal higgyék. Gáncsoskodásnak roszakaratu bírálatnak nincs helye!

— Bűnös az, aki a kormányra igazságtalan kritikát gyakorol. — Legyen ellenzék. A nemzet érdekében igyekezzen bírálatot gyakorolni, — de nem vagyok hajlandó igaztalan és jogtalan gyanúsítást elterülni. Egy jóindulatu kritikát látok a salgótarjáni munkásság bírálatában. Kimondom, ezentul is a munkásság érdekében fogok dolgozni.

Ezután egyik bányamunkás tartott még üdvözlő beszédet, majd a dalárda Hiszekegye zárta be az ünnepséget.

Az államtitkár utolsóán a nagyalomlason lévő Máv. Segédtisztikörbe ment le, ahol a kör udvarát teljesen ellepő vasutaság várta. Itt a segédtisztikör elnöke Peiger Jenő mondott üdvözlő beszédet s egy kisleányka csokrot adott át. Az államtitkár meleg hangon szólott a vasutasokhoz.

— Örülök — mondotta többek között, — hogy az Isten legnagyobb adományát az embertársak becsülését megnyerni sikerült. Megépült itt képviselő és kerület között olyan mérteke a szeretetnek, amely minden mértékkel felér.

— A vasutas társadalom részéről is ért ez a szeretet és megbecsülés, amit én őszintén értékelek. A vasutasok országsszerte hazafias helytállása és kötelességteljesítése példamutató volt. A vasutaságnak Salgótarjánban fokozott szerep jutott, mert olyan területen áll, ahol számtalan támadásnak volt kitéve, de a vasutaság éberen őrködik mindig és hűsége szilárd alapokon állott.

— Sok kedves jele között a szeretetnek vették körül a vasutasok az államtitkárt, aki sokáig elbeszélgetett hűveivel, majd kíséretével együtt Veres Zoltán főszolgabíróhoz hajtatott vacsorára.

Hétfőn 22-én már reggel 8 órakor autókban ült a dr. Solds Béla főispánnal megkezdődött vendégereg és szitáló esőben ért Bocsárlapujtő község diadalpajához. Itt két kisleányka csokrot adott át majd Fedák József igazgató tanító alábbi köszöntő beszédet tartotta:

Méltóságos Államtitkár Ur!

Az országgyűlési képviselőnek van egy szívőhő fakadt, szívhez szóló neve s ez az ország atyja. A mi kerületünk oly szerencsés, hogy 4 és fél évvel ezelőtt egy oly férfiu vállalta képviselőt, aki országos gondjai s felelősségteljes hivatása közepette sem felejtkezett el kerületéről, hanem minden alkalmat megragadott, hogy a szegény földhözragadt nép nyomorát enyhítse, szívinvalát emelje, kulturáját fejlessze. Áldásúsd működésével a kerület minden egyes polgárának szeretét érdemelte ki s bátran merem állítani, hogy úgy szeretjük és tiszteljük, mint a kerület atyját. E férfi a felséges

menyei Atyánk jóvoltából Méltóságod. Bárkinek volt baja, bizalommal fordult Méltóságodhoz oltalomért, támogatásért, jótanácsért s mindig meghallgatásra talált s ha csak valami mód volt rá, Méltóságod segítő jobbát sohasem vont meg. Csak a mi menyei Atyánk, aki minden cselekedetünket számon tartja, tudja hány özvegy, árva könnyét száritotta fel Méltóságod, hány nyomorgót juttatott kenyérhez. Nem harsonával, hanem csendben, majdnem titokban. A község képviselőtestülete csekélységemet bízta meg, hogy Méltóságodat a község nevében üdvözljem. Első pillanatban meghökkenem a nagy feladattól, ide egy szószoki képességgel megáldott tehetség kell. De eszembe jutott a régi iskolában való küzdelem s tudom azt, hogy ez az anyagiakban szegény község sohasem lett volna képes saját erejéből egy új iskola épületét állítani, ami kulturpalotánkat csakis Méltóságod szerető gondviselésének köszönhetjük. E kegyes jótékony ténye felejtethetetlen emléket állított jóságos szívének, ezért örömmel vállaltam a megbízást, hogy Méltóságodnak köszönetet mondjak, hogy alkalmat szerzett nekünk arra, hogy a Lapujtő jövő nemzedéknevelését s oktatását akadálytalanul végezhessek s a jövő polgárait az Isten s haza szeretetében nevelhessek. Örömteli szívvel kiáltom, Isten hozta Méltóságodat. Éljen sokáig!

A lelkes fogadtatás után az államtitkár kíséretével a falu főterére vonult, ahol a diszpolgári oklevelet átadó képviselőtestületi diszközgyűlés lett megtartva.

Az iskola falához támaszkodó szépen feldiszipított emelvényen Korbácss Ferenc tb. főszolgabíró nyitotta meg a diszközgyűlést alábbi szavakkal.

Méltóságos Államtitkár Ur! Méltóságos Főispán Ur Nagyságos Főszolgabíró Urunk és igen tisztelt vendégek!

Bocsárlapujtő, e határszélre taszított kisközség lakossága ma ünnepet ül, s ha megnyitlak is az ég csatornáit és esik az eső, ez itt a szabad ég alatti ünneplésünkben ne rontsa a hangulatot, mert hisz az örömmel is vannak könnyei és e derék falu földmivelő becsületes magyar népe épp úgy vágyva vágyta ezt az esőt miként várva várta az alkalmat, hogy Méltóságokat és nagyságos Főszolgabíróját falujában üdvözölhesse. Bocsárlapujtő község lakossága ma mikor mindenki keze alatt ég a munka, letelte a munkaeszközöket, ünneplőbe öltözött fekete ruhát öltött és idereseglett, hogy diszközgyűlés keretében juttassa kifejezésre az emberi léleknek ma már oly ritka megnyilvánulását a szeretetben: megszületett halál, azokkal szemben akik részéről mindenkor csak szeretetet érzett s akinek annyi mindent köszönhet.

Méltóságos Államtitkár Ur és Nagyságos Főszolgabíró Ur! Önökről beszél a járásban és itt sok minden. Önökről beszélnek e háttam mögött álló kulturépület falai, önökről beszélnek a mostani nemzedéknek s min' hogy az ifjúság a jövő záloga, Önökről beszélnek a ifjúságon keresztül azoknak is akik még ma nem léteznek, mert „Non omnis moriar” mondja Horác.

A magam részéről igazán nem maradt más feladat számomra minthogy a mai diszközgyűlés elnöki székből a magam szerény hangján ujjalag biztosítam Méltóságos Államtitkár Urat és Nagyságos Főszolgabíró Urat, hogy nincs senki e községben ki el ne volna telve lenkölt személyük iránt szeretettel és jóságukért hálával. Ez a szeretet váltotta ki a gondolatot és váltotta valóra a szándékot, hogy Méltóságos Államtitkár Urat és Nagyságos Főszolgabíró Urat biztosítsa a maga számára és a szeretet láncaival s a polgári kötelemekkel kösse magához amikor diszpolgárrá választotta Önöket. Hálával és szeretettel emlékdünk most Önökhöz azzal a szeretettel, mely egyedül alkalmas arra, hogy e vidék egyszerű szegény kis emberei az Önök lenkölt egyéniségéhez érheszenek.

Amikor a diszközgyűlés elnöki székéből szeretetünk és hálánk igazán szerény, de látható jelét a diszpolgári oklevelet nyújtjuk át, kérve kérem Méltóságodat és Nagyságodat, hogy fogadják szerény külső jelét hálánknak és szeretetünknek nemes szívük nagy nagymértésével miként mi azt egyszerű szívünk egész szeretetével nyújtjuk. S mikor tisztelettel üdvözlöm Önöket mint e község polgárait és most képviselőtestületének tagjait és innen az elnöki

székéből fordulok a magyarok hatalmas jóságos és igazságos Istenéhez kérve őt, hogy áldja és őrizze meg Önöket, áldja meg mindazokat kiket Önök szeretnek, áldja meg azokat kiknek Önök örülni tudnak, áldja meg minden becsületes szándékukat és lépésüket. Áldja meg Önöket a hazaért szolgálai tudásukért, a hazaért szolgálai akarásukért, s engedje meg, hogy minden magyarok közös vágya az Önök bölcs vezetése alatt mihamarabb valóra váljék és újból összegyűlhessünk egy nagy nagy hozsonnára mikor uttlevél nélkül zárandokolhatunk el a Kárpátokra.

Ezután Pap-Szász Tamásfőbirtokos a diszpolgári oklevél átadása közben a következő beszédet tartotta:

Méltóságos Uram! Nagyságos Főszolgabíró Ur! Midőn Bocsárlapujtő község bennelket diszpolgáiraivá választott, nekem jutott az a megtisztetés feladat, hogy a mai impozáns keretek között néhány szó kíséretében nektek a diszpolgári oklevelet átadjam. Örömmel teszek ezen megbízásnak eleget nemcsak azért mert bennelket az ország illetve vármegyei kormányzat kiváló és munkás képviselőjét látjuk, hanem azért is, mert mindkettőtökhez hosszú éveken át tartó barátság fűz, melyet soha semmi félreértés meg nem zavart és még a gyermekszobában találja eredetét.

Ha valamilyen kerület valaha diszpolgárt választ, úgy teszi azt azért, hogy az illetőt véges értelemben öörkre magához csatolja. Ezen ténykedésének okai részben az illető multbani tevékenységének és érdemének megjutalmazási szándéka részben az hogy, az új diszpolgár jóakaratu támogatását a kerületbiztosítsa magának a jövőben. Messze vezetne mind annak felsorolása, amit ti községünk érdekében tettetek, hogy csak egyet említsek, reá mutatok az előttünk álló díszes épültre, melynek létrehozása első sorban a ti érdemetek hogy a trianoni haláron büszkén hirdesse a magyar kulturfölényt. Én mégis azt hiszem hogy nem ez a ti munkásságtoknak fontosabb része, hanem az, mely külső érzékeinkkel nem észlelhető, mert annak eredményei nem köből vannak építve, hanem az érzelmek finom idegszálaiból és nem a földön nyugosznak, hanem községünk lakosságának szíveibe.

Visszaemlékezve az azelőtti tíz évvel történetekre mikor a mai Bocsárlapujtő lakossága egy osztály és társadalmi elmentek által széttagolt két község képét mutatta. Tíz év fáradságos munkáinak eredménye, hogy az ellentéteket együttérzés váltotta fel. Mert ott ahol a kerület képviselője másodszor kap egyhangu mandátumot, hol a község többségét alkotó bányász fősolgabírójának ezüst fokost ajándékoz, ott nincs szétvázás. ott a lelkek együttéreznek, a szívek összedobannak a magyar haza szeretetében. És ezen változás a ti munkátok.

Az államtitkár ur Önméltósága multkor egy szép beszédben azt mondta, hogy ki közpályán mozog, nem mindig rózsákon lépdél, de ki van téve tövises szúrásának is. Ti mindkettőn a közélet emberei vagytok s ha a jövőben ilyen tövismunkák is előfordulnának küzdelmes pályátokon, gondolatokat a Karancs medencéjében fekvő Bocsárlapujtő községre, melynek hálája, bizalma és hűsége gyógyító balzsam lesz a szurások által előálolt fájdalom enyhítésére.

Ezzel a gondolattal nyujtom át nektek a diszpolgári okleveleket és kívánom, hogy Isten mindkettőtököt éltesse a magyar haza, Nógrád vármegye és Bocsárlapujtő község javára!

Utána Moszkói Péter bányász mondott nívós köszöntő szavakat.

A beszédek elhangzása után, dacára a szitáló esőnek a nagy tömegben összegyűlt választó polgárok és munkások előtt az államtitkár érces hangon a következőket mondotta:

— Elsősorban is köszönetet kell, hogy mondjak a főszolgabíró urnak, irántam érzett megbecsüléséért, Pap-Szász Tamás kedves barátomnak és Moszkói Péternek aki olyan szavakkal üdvözölt, amelyek a munkás okos és higgadt lelkeire vallanak. Sok volt a téma, a beszédekben. Ezt a sok témát felölelni nem annyira súlyos feladat, mint idő nincs rá. Egy-két gondolatra feleletet adni azonban kötelességem — A polgár fogalma a régi római időkben onnan származik, hogy a jogokkal nem bíró nép fiait közül azoknak, akik a haza vé-

delmében példát mutattak megadták a polgár jelzőt és jogokat. Előfeltétel tehát az volt hogy valaki kötelességet tudott teljesíteni. — Polgár fogalma első sorban kötelességteljesítést jelentett és csak később adott jogokat. — Lapujtő képviselőtestülete nem előlegezte, nem jogokat adott, hanem a kötelességteljesítés alapján juttatott minket is jogokhoz. A kötelességteljesítés belső kielégülést is jelent.

— Soknak a kötelességteljesítés robot. Az emberek ezen része úgy van megépítve, hogy többet kapott a nyers testi javakból, mint a szív és lélek nemes érzéseiből. Az önzővel szemben áll az az ember típus, aki kötelességet teljesít azért, hogy önmagának lelki kielégülést szerezzen. Embertársainak is lelki egyensúlyt szerezzen. Kötelességet teljesít, mert önmagának is tartozik ezzel a kötelességgel. —

— Ugy érzem, hogy az utóbbi jelent értéket a társadalomra, családjára nézve is. A község is család. Én ma bevonulok a lapujtői nagycsalád körébe. Ugy érzem, hogy munkásságaimmal szolgálatot tettem. Nemcsak az apáknak és anyáknak, de a magyar jövődönök is. Egy nemzet, amelyik a jövődö generációra gondot tud fordítani, azokat lélekben és testben egészségesen neveli, áldozatot is hoz, azt a jövőjétől elütni nem tudja senki. — Itt mindenki áldozatot hozott, a köszönetet visszaharitom a község adófizető polgáira, munkásaira. —

— A mai képviselőtestületi ülésen kívül, úgy érzem indokolt, hogy szóljak arról is, hogy megjelentem képviselőjelölt minőségben is.

— 4. évvel ezelőtt választott meg ezen salgótarjáni kerület képviselőjévé. Ezalatt lélekben is összetudott forni velem. Alig zavarta meg valami ezt az összhangot. Hogy összetudtunk forni, annak tudható be, hogy ígéretekkel nem tettem, de amit birtam ígértem nélkül végeztem el.

— A kerület választópolgársága és munkássága a hűséges és önzetlen munkálkodásomat méltányolta. Ugy érzem, hogy a salgótarjáni munkásságtól megérdemelhettem volna, hogy ellenjelöltet fel sem léptetett volna.

— Minden rendű munkást, a szociáldemokrata pártban tömörülteket is, ha hozzám fordultak kéro szavakkal meghallgattam és teljesítettem is. Deák Ferenc találkozott valakivel aki láttára elszaladt. Megkérdezte a vele lévő barátja Mit vétettél, hogy mikor megátott elszaladt? Deák Ferenc így válaszolt: Nem tettem vele semmi jót, csodálom, hogy elfordult. — Rosszat nem, de jót sokat tettem. Sok embert az jellemez, hogy attól fordul el, aki jót tesz vele! — 1912-ben az igazságügyi miniszternél támogatam egy ügyet. A miniszter így szolt: Fialat ember vagy. Vedd tudomásul, hogy mentől több jót teszel, annál több ellen-séget szerzel magadnak.

— Ez jutott az eszembe, midőn egykét jelét a hálátlanságnak láttam, midőn néhány fiatal szuhanc lekiabált a hegyoldalról. Ez a fizetés jóságomért. Ha a lapujtői polgárok kiállottak volna felém akkor se leszedtem volna el, mert beteljesedett, hogy hála helyett ellenségeket szereztem. Miután a „levele” kiállásnak nem nagy visszhangja támadt, úgy láttam, hogy e község tulnyomó része az, aki nem felejtette el, hogy jót tettem vele. Örömmel vagyok itt s alkalmam van hálát tapasztalni, én is hálával tartozom a községnek!

— Tegnap járt itt politikai ellenfelem, nem tudok reflektálni szavaira, nem hallottam, nem akarok személyével, leicsinyléssel foglalkozni.

— Ugy érzem bennfoglaltatott Moszkói Péter szavaiban a munkanélküliség kérdése.

— Sokan szeretik úgy feltüntetni, hogy a munkanélküliségnek a kormány az oka.

— Aki nyitott szemmel jár a világba és ujságot olvas, láthatja, hogy a ferde hazug szó mellett az ujságban néha igazság is van. Olvashatja, hogy munkanélküliség, nyomorúság szerte az egész világon van. Azokban az országokban is van, amelyek győztesekként fejezték be a háborút. Annál gyászosabb ott, ahol győzelemmel nem fejeződött be a harc. Pusztulás van mindenfelé. A győzteseknél hadisarc helyett gazdasági nyomorúság van. A négyesztendős háboru rengeteg értéket pusztított el. Ahol megcsontkított határokon belül életképtelen határok között él 8 millió magyar oly elzárkózás

közegette, amelyre sehol sincs példa, még rettenetesebb ez. Az emberek közötti birkózás után ha az egyiknek a másik kezét, lábát levágta, a győző feláll, még annak is idő kell, hogy lélegzethez jusson. A legyőzött embertől azt kérdezzük akkor, hát te mért nem álltál fel bátorsággal!

— Bethlen Istvánt okozzák sokan, hogy miért nincs jólét, nincs kalács ezen a földön? Azt hiszik, hogy egynémely embernek virul, szalonnát pirít, gondja nincs. Hány nagykereskedő lőtte többé magát, hány ugrott a Dunába? Ez azt jelenti, hogy az országban egyformán gondterhes napjai vannak mindenkinek.

— Az orosz parasztot milliószámra gyilkolják. Ez a jólét? Egy-két beteglelkű embernek álma lehet ez, de józan embereknek nem lehet célja. Nem aggódom, hogy ez az ország megegyezzen annak a valószerűség felé sodródik, hogy itt felfordulás legyen, nem kell félni, hogy néhány tébolyodott emberen kívül arra valóki gondol. De kijelentem, hogy megvan az ország ügyeirei felelőseknél az elhatározás, hogy Isten és ember előtt szembe szálljon a föld alatti és fölötti aknamunkával, amellyel a sir szélére akarná taszítani ezt az országot.

— Bármilyen tunya legyen a társadalom, a felelős tényezők nem lesznek azok és ha kell kényszerítjük, hogy talpra álljon a maga és a nemzet jövője érdekében.

— Szavazatot szokott kérni a képviselőjelölt ilyenkor. Több községet végigjártam és azt a megtisztelő tapasztalatot szereztem, hogy önmaguk ajánlották fel szavazataikat. Itt Lapujtón is megköszönöm ezt, a diszpolgári oklevélem is a kötelességteljesítésre tovább fog serkenteni.

A lelkes és nagy hatású beszéd után az államtitkár megtekintette az új iskola épületét és a benne lévő kézimunka kiállítást.

Bocsárlapujtóról kíséretével együtt Baglyasaljára ment, ahol a bányamunkás olvasó zsúfolásig telt nagytermében várakozott rá Zagyvapálfalva és Baglyasalja bányásznepe. Az ajtóban Toldi Mária csokrot adott át. A teremben Dubovszky Elemér bányagazdát üdvözölte az államtitkár a következőképpen:

Méltóságos Államtitkár Uram!

A zagyvapálfalvai körjegyzőséghez tartozó Zagyvapálfalva és Baglyasalja községek és bányatelepek választó polgárai nevében igaz tisztelettel és őszinte szeretettel üdvözölöm Méltóságodat. Mi Méltóságodat nem mint a választókerület képviselőjelöltjét üdvözöljük mai megtisztelő látogatása alkalmával, hanem mint képviselőnként, mert hisz az, hogy június 28-án a törvényes előírásoknak megfelelően lesz egyhangú megválasztása kihirdetve, csak formáság.

Azáltal, hogy mi egyhangú választással küldjük Méltóságodat az országgyűlés következő ciklusára a salgótarjáni kerület képviselőjeként, önmagunkat becsüljük meg. Mert mi nem a magas hatalmi állást betöltő államtitkárt valljuk képviselőnknek Méltóságod személyében, hanem azt a magyar szívet érző talpig puritán magyar embert, aki minden becsületes magyar emberben, tartozzék az bármely társadalmi osztályhoz, magyar testvérét látja.

Méltóságod az elmúlt éklus alatt oly sokszor adta tanujelét annak, hogy a kerület főleg a bányászattól élő lakóinak sorsát szíven viseli, oly sok könyvet szántott fel a mai nehéz megélhetés közepette, hogy mindezen tetteiért csak a hála és köszönet illeti meg. És kérjük Méltóságodat, hogy tartsa meg jóindulatát a kerület minden lakójával szemben továbbra is. A jó Istentől pedig kérjük, hogy áldja meg Méltóságodat minden földi jóval és éltesse nagyon sokáig!

Utána ifj. Ponyi János bányász mondotta el üdvözlő beszédét:

Méltóságos Uram!

Szeretett Képviselőjelöltünk!

Tiszta szívből örülök annak a szerencsének, hogy Önt a mai napon a baglyasaljai és zagyvapálfalvai bányamunkások nevében üdvözölhetem.

Örülök ennek pedig azért, mert tudom, hogy Méltóságos Uram aki igaz, becsületes és jószívű magyar ember négy és fél éves parlamenti működésével bebizonyította azt, hogy nemcsak az ország pehéz ügyeit, hanem a bajba és nyomor-

ba jutott bányamunkások ügyeit is mindig megértően kezelte.

Ezek közül különösen a munkanélküliekkel szemben tanúsított jóságáért mondok köszönetet, amely tábornak tizenegy hónapig én magam is tagja voltam sok munkástársammal együtt, akiket részben a nehéz gazdasági helyzet másrészt pedig a nemzetköziséget hirdető szociáldemokrata párt baloldali demagógiájának a szüleménye tett munkanélkülivé, akik a munkásságot állandó izgatósukkal megmetyélezték és félre vezették. Akkor amikor a nyomorban és inségben magunkra hagytak, azt hittük, hogy nincs számunkra más, mint az éhen pusztulás, jött Méltóságos Uram a segítségünkre, hogy azt a kenyeret amit lelketlen izgatók kiűtöttek a kezünkől nekünk azt visszaadja.

Azért amit Méltóságos Uram értünk tett, fogadják hálás köszönetünket és azt hiszem, hogy mint a múltban, úgy a jövőben sem fog rólunk megfeledkezni ha a segítségét kérjük. Ehez pedig hogy elég ereje legyen Méltóságos Uramnak jövő vasárnap huszonnyolcadikán hitet teszünk valamennyien a választási urnánál, hogy egyhangulag küldjük Salgótarján kerületének legérdemesebb emberét az országházba, hogy továbbra is vezesse és irányítsa az országot és a munkásság ügyeit, ehhez a munkájához kívánom a jó Istentől, hogy a haza, a nemzet és családja boldogulására és mindnyájunk örömeire sokáig éltesse. Jó szerencsét!

Az államtitkár azonnal válaszolt az üdvözlésekre:

— Az élet mezején szereplő ember számára nem lehet nagyobb öröm mint akikért fáradozik, azok elismerik és hálát is éreznek iránta.

— Előbb jártam egy faluban, ahol nagy reverenciával fogadtak. Néhány gyermek — suhanc „levele” kiállást hallatott.

— Engem nem lepett meg az, mert én az életet úgy fogom fel, ahogy van. Az emberi tulajdonságok között nemes és nemtelenek vannak. A nemes tulajdonságok kihalóban vannak. Ma rohanva halad az élet, kevesebb a megállás, az élet küzdelmeiben mégis némelyek kitűnnek magukból természeténél nemesebb részt. Itt ahol lent a föld mélyében folyik a munka, ahol a lélek a sötétségben hajlamosabb a borongásra, bizalmatlanná válnak mindenkivel szemben, nem akarják elhinni, hogy van lélek, akiben van nemes érzés.

— A kis lapujtói incidens kitörölődik lelkemből, mert semmi ahhoz képest, amilyen tapasztalatot szereztem.

— Salgótarjánban és vidékén én nemes emberi érzéseknek olyan mértékű tapasztaltam, amilyet sehol másutt nem láttam. Mentül nehezebb az emberek sorsa az életben, annál bizalmatlanabbak.

— Több a rossz, mint a nemes. Itt mégis megfordítva van. A magam fáradozásaiért hálát és elismerést tapasztaltam.

— Ponyi munkástestvérem felszólalásából olyan hang csendült ki, hogy minden kísérletezés dacára megmarad azon az uton, amelyen haladnia kell a becsületes magyar munkásnak. Megszerezték a tapasztalatokat, hogy aki hozzájuk hízog szóval közeledik, nem mindig igaz uton jár.

— Nem az a jó apa, aki gyermekének minden gyöngéjét elnézi. Az okos apa szigorúan tud bánni a gyermekeivel.

A salgótarjáni munkásság is megszerezte azt a tapasztalatot, nem hitt azoknak, akik hízog szóval jöttek. Mindenkori kicsendült a munkásság lelkéből a meleg szeretet. Azokra bízta sorsát, akik amikor rákerült a sor, tenni is tudtak érdekében. Ezek a munkásság barátai, mert akik félrevezették otthagyni is tudták őket.

— Az ábrándokat megfektetni könnyű.

— A festő ecsetje eltűri a mesék színeit, de az élet nem tűri, hogy mást festünk előtte, mik ami a való élet színei.

— Az élet fáradtságos, küzdelmes munka. Aki ezt tudja az az ember az életben nemcsak boldogulhat, azt családja nem érheti.

— Magyar Munkás Testvéreim! Ma már nem annyira, mint a múltban proféták jártak az ország útját, akik az életet úgy tüntették fel, mintha az életük áldozatos élet volna. Ma már ezek száma csökkenőben van. Erdeme azoknak, akik ezt már megértették a tudják, hogy olyan

fordulatok következhetnek be, amelyek a nemzet kárára vannak.

— Józan ésszel megáldott emberek számára jólétben s ncs megengedve, hogy egymással harcoljanak. Ahol csak vaj terem sem szabad gyűlölködő és harcban szálló életet élni. Méginkább nem szabad nálunk. Évezredekben keresztül olyan megpróbáltatásokon ment át a nemzet, hogy újjászülni csak akkor képes, ha annak fiai megértésre törekcszenek és egymást megbecsülik. Én ezt jöttem hirdetni és nem hiába fáradtam, az emberek jobb belátással bírnak.

— Eredmények lettek, nem csupán alkotások, de eredmények, amelyeket minden falnál többre becsülnék, az emberek lelkében oltárt állítottam fel, amelyen Istenért s Hazáért lobog az áldozat tüze.

— Ezt a munkát becsülöm a leg-többre s hogy ez továbbra is biztosítsa s hogy ujjabb rengésnek ne tegyük ki a lelkeket, felhívást intézek Salgótarján minden polgárához, bányászához és munkásához, hivatalok vezetőihez:

— Itt magukat elbizni nem lehet, itt senki sincs jogosítva magarszére könyvelni el a sikert. Elsősorban a salgótarjáni munkás lelkek kellettek hozzá s csak azután jött minden más tényezőnek odaadó munkássága.

— Igaz, hogy súlyos, gondterhes az élet. Igaz, hogy ma a bányászat, kereskedelem legnagyobb válsággal küzd. Ugy kívánom vezetni e népet, hogy munkás munkaadó egymással szemben ne álljanak, hanem értsék meg egymást.

— Ha a munkás nem dolgozik nincs a bányának jövedelme és fordítva. Mind fokozottabban van a megértésre szükség, sem a töke önzése, sem a munkás nem lehet belátás hiányában.

— Ma a töke is nehéz helyzetben van becsukhatná az egész bányát, mert jövedelmét nem kapja meg. De a bányarészéről kötelesség is áll len, fentartani az üzemet, a munkásnak pedig megbecsülni a száraz kenyeret, amit kockára tenni nem lehet.

— Hogy ez a megértés meglegyen azért maradtam képviselő, mert a jövőben is hivatás vár rám. Ha saját kényelmemet néztem volna csak, kerestem volna olyan körülményt, de mégis inkább idevalótlak tudva magam a fáradtságos munka teljesítését vállaltam. Örömet nyújt, ha másoknak is szolgálatot téve anyagi előnyök szerzését kikapcsolva láthatom a munka eredményét.

— Sokról beszélhetnék még, közte a parlament munkásságáról. Rá kell mutatnunk, mik várhatók e téren.

— Ugy érzem a bizalom mentesít az alól, hogy itt ígéreteket és hangzatos kijelentéseket tegyek. Miért tartom én fontosnak, hogy Bethlen István legyen a nemzet vezére? Azért mert menjen, keressen bárki alkalmasabb embert, arra alkalmasabb embert találni nem lehet. Politikai ellenfeleim sem tudtak mást mondani. Igazságos kritika az alkotó munkát csak elősegíti. Az igazságos kritika elé is nézünk, szívesen vesszük.

— A magyar gazdasági élet önmagától meg nem javul. Ha sikerül megszerezni a buza, szén piacot, javulni fog a helyzet, Ahhoz, hogy ez megszerezhető legyen kereskedelmi szerződéseket megkötése szükséges. A külföldön Bethlen István legnagyobb érdemeit e tekintetben szerzett. Istentől adott tehetségeivel ő szerzett a magyar nemzetnek tekintélyt.

— Ezért állok én is önzetlen bizalommal mellé, mert hivatott, hogy e súlyos helyzetből kivezesse az országot.

— Ehhez bizalmukat kérem s ezért most is köszönetet és hálát mondok.

— Ígéretet teszek, hogy nem jöhet idő, amely engem a salgótarjáni választókerületől elválasztja, ha csak a kerület el nem választ magától.

A számtalan tetszésnyilvánítástól megszakított beszéd elhangzása után, amely különösen a munkásság körében tett nagy hatást, az államtitkár ígéretet tett, hogy Zagyvapálfalva község utburkolása és a régi bányászthonosítási ügyben közben jár, ezután kíséretével Somoskőújfalu távozott.

Somoskőújfaluiban Csuhá Giti és Szabó Pannika csokrot nyújtottak át a község háza bejáratánál. A község háza a képviselőtestület diszközgyűlést tartott, amelynek keretében Somoskőújfalu és Somoskő községe nevében dr. Krepuska Géza földbirtokos üdvözölte az államtitkárt a következő beszédben:

Méltóságos Uram!

Somoskő és Somoskőújfalu község képviselő testületének mai diszközgyűlése alkalmából melegen üdvözlő Méltóságodat, mint volt képviselőnk és az új ciklusban képviselő jelöltünket.

Örömmel és szeretettel üdvözöljük, mint annak a politikai iránynak egyik érdemes képviselőjét, amelyet Bethlen István miniszter elnök tűzött ki — aki előre látó, higgadt és bölcs, immár 10 éves kormányzásával kivívta egyrészt ezen megcsontított ország megbecsülését és tiszteletét kifelé, befelé a romok eltakarításával, a rend biztosításával ez alkotó munka lehetőségeit és alapjait rakja le.

Reménnyel és bizalommal üdvözöljük Méltóságodat, mert személyében megtanultuk ismerni az egyenes gondolkodású, igazságot szerető, kötelesség tudó, a közügyeket eddig is fáradhatatlanul szolgáló férfit, aki mint ennek a megyének szülőltje és a mult ciklusban képviselőnk legjobban ismerheti vidékünk népét, annak küzdelmeit és bajait.

Az elmúlt képviselői ciklus alatt is nagy szeretettel és ügybizalommal karolta fel kerületünk ügyeit; ennek legjobban tanúsága a sok alkotás, mely kerületét disziti és munkásságát megörökíti.

Közismert azon jószívűsége is, hogy a Méltóságodhoz forduló feleknek és testületeknek kérését meghallgatta, minden ügyét készségesen felkarolta és eredménytel támogatta és különösen a szegényebb munkás nép sorsát viselte szíven amivel igen sok bajnak sikerült elejét venni.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy az egész világon a közgazdasági állapotok igen fokozatosan romlanak és mindenütt a munkanélküliség ijesztő módon fokozódik.

Somoskő és Somoskőújfalu lakossága a természetnyújtotta kincsek kibányászása révén és a munkaadók vállalkozása és áldozatkészsége folytán aránylag még sokat nem szenvedett, de nagyon félő, hogy a mindinkább fokozódó gazdasági bajok miatt közsegeink sem fogják kikérülhetni a munkanélküliséggel járó gondokat.

Mint hogy szilárd meggyőződésünk, hogy Méltóságod képviselőnké váló választása biztos, minthogy mást és érdemesebbet nem választhattunk volna, azért már most arra kérjük, hogy a munkanélküliség elleni küzdelmünkben ha netalán önerőnkől ezen nehézségeket elhárítani nem lennénk képesek — engedje remélnünk, hogy az esetben nem vonja meg Méltóságod bölcs tanácsait és támogatását mitőlünk, ha szorult helyzetünkben Méltóságodhoz fordulunk.

Községünk lakossága annyival is és fokozottabban mértékben támogatásra és gondozásra szorul, mert ellenséges megszállás megszünte után a megcsontított ország végvárává lettünk, mely körülmény fokozottabban hazaszeretetet és áldozat készséget kíván.

Örömmel és szeretettel üdvözöljük Méltóságodat! Isten hozta közünkbe!

Éljen Sztranyavszky Sándor szeretett képviselőnk!

Méltóságos Uram!

Tisztelt Uram!

Ezen diszközgyűlés alkalmából egy-szersmind kedves kötelességem megragadni az alkalmat, hogy körünkben elő-szor megjelenő, a vármegye első emberét Méltóságos Soldos Béla Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánját meleg szeretettel üdvözölhessük, ragaszkodásunkról és szeretetünkéről biztosítjuk és kérjük, hogy amilyen szeretettel üdvözöljük körünkben, oly szeretettel zárja szívébe két köz-ségünket. — Isten éltesse!

Az államtitkár hosszasan válaszolt az üdvözlésekre.

— Az én mai idejövetelem — mondotta — nem az első, 8 év előtt ide jöttem, amikor az ideiglenes határt kitolták, amidőn e falu a megszállott terület felé kibővült, ezek a határok nem állnak meg, kifognak tolódni, mert a természettel és igazsággal annyira ellentétben vannak, hogy nem lehet fenntartani őket.

— Azóta a határok nem változtak, de remény van rá, hogy rövid időn belül megváltoznak és e vidék életképessége vissza lesz adva.

— Nemcsak legfőbb, de egyedüli oka a mai nyomorúságnak, hogy a csonka ország egyedül életerős, egészséges élése lehetetlen. Törhetlen hitemnek, reményemnek, minden magyar ember akara-

ának kell kifejezést adni, hogy az ország jövője és léte szempontjából a trianoni béke megváltoztatásának érvényt fogunk szerezni minden jogos fegyverrel.

— Akkor, amidőn első ízben idejöttem, abban a reményben jöttem és most is úgy jöttem ide, hogy ez a határ észak felé lesz tolvaj, ha nem volna ez most megtehető, a szellem áttör a határok rosztag vonalán és átviszi a rendületlen hitet a megszállt területek lakosságához.

— Nem szabad, hogy onnan jöjjön át oly szellem, amely lelkeket fertőz meg, hanem az innen átsugárzó gondolatnak kell gyógyítania.

— Látni és hallani tüneteket, hogy a magyar hazához való hűség gondolata megtámadtadtnék az odaátrol tudatosan és célzatosan áthozott gondolatokkal.

— Bármily diszes csomagolásban jön is ez a gondolat, el kell utasítani azt. Hallottam, hogy itt Somos községben felütköztek fejüket a határokon átcsempésztett mérgező anyagok, amelyek használata minden magyar emberre csak végzetes lehet. Önmagunk bőrén éreztük már ezt. Botor ember, aki más nemzetek kárán nem okul, még botorabb az, aki önmaga kárán sem akar tanulni.

— Tévednek, akik a nemzetet sirják akarják megásni. Mert nemcsak azok fognak belefeküdni, akiknek számára ásták, mindenki belefog fekdüni, akinek sorsa ennek az országnak a sorsával összevan forrva. Minden polgárának és munkásságának sorsa össze van forrva.

— Tévednek akik azt hiszik, hogy sikerül egy külön munkás boldogságot teremteni! Nem lehet. Itt csak magyarok boldogsága lehet. Nem lehet szétválasztani azt a pár embert. Összevan kötve az ország boldogságával mindnyájunk boldogsága.

— Felhívást intézek mindenkire, hogy nemzetünk jövője érdekében komoly munkát követelünk meg mindnyájuktól. Evvel önmaguknak is szolgálatot tesznek.

— Tartsák távol a mérgező tarisznyával külföldről jövő kalandorokat is, de azokat is, akik az ország belsejéből jönnek és csempésznek ide mérgező anyagokat.

— Azt az embert, aki megégyeszer be akarja ezt a tant hozni, hogy nem kell az emberek, haza boldogsága, Isten imádata, azt az embert távolítsák el innen, míg a mérgezés tünete nem látszik. Önmaguk egészségére vigyázzanak, de vigyázzni fogunk mi is! Meg lehetnek győződve, hogy azoknak nyitva van a szeme, akik erre hivatottak és büntetlenül gyújtogató zsarátnokokkal nem szabad közeledni az ország házához. Szembe fogja találni magát a gyújtogató a józan társadalommal is!

— Én örülök annak, hogy mint képviselő megfordulhattam itt és néhány szót válthattam magukkal és hogy ennek a kerületnek képviselője voltam, mert egész életemben a nehezebb munkát vállaltam lelkiismeretes munkához illően.

— Akik öntudatosan cselekszenek, kötelességük a nemzet jövődjét lelkiismeretesen szolgálni. Itt nehéz munkát végezhetek, a lelkek gyógyításán fáradozhatok. Mint a jó orvos, aki a beteg test beteg része felé közeledik, a beteg részt eltávolítja, örül mert ez hivatoltságával egyezik, épp ilyen meglepődött érzés az, hogy megtaláltam az odavezető utat a salgótarjáni kerület lelkéhez.

— Kötelességem volt vállalni a folytatást bármilyen fáradságot hoz, vállalni fogom és teljesíteni a feladatomat. Dacára, hogy a polgárság és munkásság támogatását birni fogom, nem könnyű azt ut, mert a magyar jövődjé utja mindig röges volt.

— Eppen ez a sok gond és feladatok súlyossága acélozta meg eddig is a nemzetet, hogy a világ előtt becsülettel helyt állt önmagáért és helyt tudott állni kötelezettségeiért is.

— Itt ezen a határponton fokozottabb mértékben legyenek tisztában a kötelességeinkkel. Élhetünk, ahogy akarunk, addig nem lehet pihenésre ideje a magyar embernek, amíg magasztos céljainkat el nem értük.

— Somoskőújfalu tisztelt polgárai és munkásai, kitartással egy boldogabb jövő felé, hiszen alig maradt valami a régi földből a régi boldog országot nehéz visszavarázsolni! — Hazudik, aki a kormányt okolja a mai nyomorúságért, a Rajtunk keresztül ment a törté-

nelem kereke és ez nyomorított meg mindnyájunkat.

— Én osztom minden munkában Bethlen István vezetésével, akinek munkájában minden magyar ember bizhat.

— Köszönöm bizalmukat!

Utána Soldos Béla dr. főispán köszönte meg az üdvözlést.

— Csak három hónapja állok a vármegye élén — mondotta. — Nem volt elég időm, hogy meglátogassam a községet, most ragadtam meg az alkalmat, hogy államtitkáromat elkísérhettem ide. Közel 30 éve állok a közélet terén. Szeretet és igazságosság volt vezérelvem. Most is az lesz.

— Ha a község lakossága érdekében valamit tehetek felajánlom a segítségemet.

— Isten bőséges áldását kérem a község lakóira.

A képviselőtestületi közgyűlés után az államtitkár helyi panaszokat hallgatott meg. Ebédre az államtitkár és kísérete Krepuska Géza földbirtokoshoz volt hivatalos.

Ebéd után a gyönyörűen felvirágzott autókön visszatért Salgótarjánba, ahol a városháza tanácstermében a növegyesületek küldöttségei gyűltek össze tiszteltetére.

A Mansz nevében özv. Zemplényi Imréné, a Kath. Nőegylet nevében Kiss Lajosné, az Evangélikus Nőegylet, Leányegylet, Acélgári Nőegylet és református nők nevében Pántyik Árpádné, az Izraelita Nőegylet nevében Ligeti Ferencné, a Mária Kongregáció nevében Gábrriel Mihni köszöntötte az államtitkárt, aki meghatva köszönte meg az üdvözléseket.

— Meghatott lélekkel köszönöm — mondotta — a szeretetet, amely messze értékemen felül értékelt engem. Kedves cselekedetüket hálással köszönöm.

— A hölgyeknek egy csoportba való megjelenése együttesen itt valóságos példamutatás, hogy lehet egy társadalmat összefogni egy nemes cél érdekében. Legyen ez szimboluma annak a nagy munkának, amelyet közös akarattal akarunk végezni. Lélekemelő megnyilatkozásuk legyen buzdító és serkentő hatású részemre is.

— Kérészem az, hogy mindegyikük otthonában legyen az az oltár, ahol a házasszeretnek nyujtanak legnagyobb áldozatot!

— A nőegyletek szent szerepe, hogy a könnyeket és bánatot felszárítsa, enyhítse és megértő segítő társa lehessen a férfiak munkájának. Engedjék meg, hogy megköszönjem megégyeszer megjelenésüket.

Magán panaszok meghallgatása után az államtitkár kíséretével a városi kaszinóba hajtatott, ahol az összegyűlt kaszinótagok élén Zelenka Ottó járásbírósi elnök fogadta.

Az államtitkár rövid válaszában a salgótarjáni intelligencia és tisztviselőosztály feladatairól szólott vázlatba azt a nagy köteleket, amelyek Salgótarjánban a középosztályra várnak.

A kaszinóból a bányatársulati tisztikaszinóba távozott az államtitkár, akit itt Schreiner Jenő főgondnok üdvözölt színes szavakkal.

Az államtitkár válaszában többek között a következőket mondotta:

— Körülbelül már egy évtizedes kapcsolatom van az itt dolgozókkal. Ennek a 10 esztendőnek voltak könnyebb és nehezebb évei. A mostani időszak inkább a nehezebb. A gazdasági pangás sehol sem érezteti úgy hatását, mint itt. A tisztikar itt nagy feladat vár, mert megnyugvással, önmegtagadó készséggel, fokozott mértékben munkálkodó a munkáslelkek egyensúlyba tartása. A tisztikar a multban is tanúsította az intelligencia, a hazafiság olyan mértékét, mint amely mértékre szüksége van azoknak akik embertársaik sorsát vezetik.

— Ma a tisztviselőknak vállalata a gazdasági nehézségekkel küzd és amidőn a töke érdekeit védi a kar a munkásság érdekeit is védenie kell, akivel 50 éve közös sorsban él. Nyugodt vagyok, hogy ez a megértés meglesz, amíg Róth Flóris bányaügyi főtanácsos lesz itt meleg és érző szívvel. Mindannyiunk közös feladata, hogy ezen nehéz időkben türelmővé tudjuk tenni az életet. Én számítok a salgótarjáni bányatisztviselő karnak együttes munkálkodására. Ha átfogja hatni őket a munkások jogos és méltányos érdekei megvédésének akarása,

akkor a kritikus időköt könnyen fogjuk átteni.

— Nem feladatam politikai beszédet tartani. Rövid idő múlva nyílik terem hogy politikáról beszélhessek.

— Akkor, amidőn megköszönöm az itt való megjelenésüket, annak a meggyőződésemet adok kifejezést, hogy a jövőben is segíteni fog együtt dolgozni ez a tisztviselőtábor. A küzködő munkásság pedig e tábor szeretetében megtalálja azt, ami a kenyereben hiányzik. A szívérzékeny portéka, sokszor a gyomrón át vezet hozzá az ut, de csak néha tudja megtalálni azt az utat az, aki maga is szívvel közeledik.

— A salgótarjáni tisztikarnak szíve van. Kérem, használja és tartsa meg.

Az államtitkár hosszasan elbeszélgetett a mérnökkel és tisztviselővel majd átvonult az altiszti közbe, ahol Györe Sándor a kör elnöke üdvözölte amire azonnal válaszolt.

— A bánya altiszti karnak a munkássággal való közvetlen érintkezése adja meg a karakterét.

— Az altiszti karnak nemcsak az a feladata, hogy elvégezze a teendőket, hanem, hogy a maga kötelességteljesítésével példát mutasson. A munkásságnak olyan szellemben való vezetése, amely megfelel a magyar nemzet egyetemes érdekeinek csak az altiszti kar feladata lehet. Ez a testület is sok támadásnak volt kitéve azok részéről, akik maguk számára szeretnék megnyerni. Azt az időt szeretnék felhasználni midőn gondokkal küzd itt mindenki.

— Fogéknyabb talajt úgy hiszik idő még nem termelt a vándor apostoloknak, akik lenyegileg önző célokért óhajlják kamatoztatni a nyomort, mint a mostanit.

— Mentől nehezebb a megélhetése a munkásságnak, annál nehezebb a feladata az altiszti karnak. De ennek éber örkődése megakadályozhatja, hogy a vándor apostolok mérgezett tüivel hozzá férhesse a munkásság lelkéhez.

— Nem programot jöttem adni, de megköszönni a megértést, bizalmat. Kérészem az, hogy megértve az idők nehéz voltát igyekezzenek munkateljesítményükkel jogos érdeküket a munkásság lelkületével összhangba hozni. Hogy az őt vezető altisztekben nem ellenséget, hanem jó akoró barátot lásson, aki meleg szívvvel látja meg a bajokat és megértő szívvvel iparkodik azok gondját enyhíteni.

— A Főtanácsos ur egyike legértékesebb munkatársunk, amilyen szorgu önmagával szemben a kötelességteljesítésben, éppugy megtudta érteni azok nyomorát, akik alá tartoznak.

— Sohasem volt önző, szívtelen, de megértő a bajok iránt.

— Cirógatni kell a lelkeket, hogy ne érezzék annyira az élet durvaságait.

Az államtitkár innen az acélgári kaszinóba hajtatott, ahol Puschmann Gyula a kaszinó igazgatója üdvözölte, mint aki régi otthonába jött vissza.

Az államtitkár válaszában a többek között a következőket mondotta:

— Hálás vagyok ez alkalomért, hogy itt lehetek. Az acélgári kaszinó kedves otthonom volt. Régi idő óta sok kedves emlék halmozódott fel itt. A salgótarjáni társadalom egyensúlyozottságért harcolok itt is, ahol a vezetőség annyira megértő.

— Bizalmat ébresztett a munkásban a jó bánásmód. Itt mindenkor megértés volt, legnagyobb megértés volt a tisztviselő, mérnök és altisztek között. Én a multban is sok tapasztalatot szereztem, most is. Ezek azt mutatják, hogy a megpróbáltatások nehéz idejében is az igaztók befolyása alól tudnak védekezni. A munkásság az első érdem, hogy gondterhes időkben is tud hazafiasan gondolkodni. Hogy a munkásság így tud viselkedni, ebben föltétlen része van a vezetőknak, fellebbvalóknak. Ugy érzem, hogy megkönnyítette az én számomra is a helyzetet ez a megértés.

— Folytatni akarom ezt a munkát továbbra is. — Sok ember hátat fordított volna e munkának, én azonban kitartottam. Sok megpróbáltatásnak lehetnek még kitéve. A fő, hogy az egyensúlyt a magunk lelkében fenntartani tudjuk. Az elkövetkezendő időkben nemes és nagyon tiszteltetelmű feladat lesz ez. — Egy nemzet, amely keresztre van feszítve, nem nyujthat puha ágyat.

— A mi sorsunk pedig a nyers ke-

resztfához vanszögezve várva, hogy eljőjön a feltámadás, amely el fog jönni. — Addig a magyar emberek számára kitarásra és önbizalomra van szükség. — Sehol sem oly kritikus a helyzet, mint Salgótarjánban. Itt kísérleteket fognak tenni a munkásság lelkét megrendíteni!

— Okos, bölcs és előrelátó vezetés mellett ez a tisztikar meg fog felelni azoknak a tradícióknak, amelyek fölött gondosan őrködött Liptay Jenő amely szellem letélenyese a mostani igazgató ur is. Ha abban a szellemben fognak dolgozni, amiben ők dolgoznak a siker nem marad ell!

Az acélgári altiszti, munkás és olvasókörben Ursutz József karnagy vezénylete dalárda szám után Horváth Károly mérnök, a kör elnöke üdvözölte az államtitkárt és főispánt.

Sztranyavszky Sándor államtitkár meghatva válaszolt az üdvözlésre.

— Az elnök ur szavaiban — mondotta — bölcsen mutatott rá arra, hogy itt most egy ezer év alkonyán és egy új ezer év hajnalán állunk. A mult ezer év azt jelenti, hogy a magyar társadalom egy sötétbe záródott korszaka végetért, mert új ezer év hajnalának pirkadó világossága szebb ezer évre biborozza fényét.

— Szükség is van az éjszakában erre a világosságra! Bizzunk önmagunk jövődjébe s ha cselekedni is tudunk a jobb jövő el nem marad. Küszöböljünk ki minden válaszfalat és fogjon össze a magyar emberek lelke egy akaratban, a magyar jövődjé reményében és arra irányuló akaratban! — Mindig örömmel jöttem ide, mert megéreztem a magyarok közötti összetartásnak jövődjét is megalapozni képes szellemét. Példaként állítom oda sok tisztviselő és munkás elé ezt az összetartást.

— Minden megértés volt itt, mert az acélgári munkás intelligenciájánál fogva tisztában volt avval, hogy az ő érdeke egyezik a gyár érdekével. Megértették az új 1000 évet, amelyben nem lesznek magyar és magyar között ellentétek. Boldog vagyok, hogy én itt ma az elmúlt 1000 év alkonyán és elkövetkező 1000 év hajnalán ezt hirdethetem.

Ez a hely mindig méltó volt arra, hogy letéteményese legyen a szükséges nemzeti munkának. Az acélgári munkás lelkében a nemzeti gondolat olyan várbán volt, amely vár fala minden nemzetközi támadásnak ellent állt. Remélem, hogy közeledünk a pirkadás felé. Ennek a gyárnak a munkásai, ha még volna is éjszaka, helyt fognak állani, egy jobb jövődjébe vetett hittel.

— Ez a kör hivatott örködni tagjainak lelki épsége felett. Részt kértem e munkából a multban és részt kérek a jövőben is. Hiszem, hogy munkatársunknak elfogadnak. Kérem, hogy együtt, egymást megbecsülve küzdjünk a magyar jövődjéért.

— Fogadják mai megjelenésük és politikai helytállásukért köszönetem. Hogy mellém állott az acélgári munkásság az első percben, jól esik, mert eddig is embertársaim megbecsüléséért dolgoztam, akarom, hogy a jövőben sem csalódjanak bennem.

A dalárdának kedves énekszáma után az államtitkár és kísérete az acélgárban ült vacsorához, majd az éj folyamán autón Budapestre utazott.

Sz. I.

Hírek és különféle

Ujmisés. Hinel Pált, aki a budapesti tudományegyetem hittudományi karán elvégezte a teológiát; Budapesten szentelte (Rozsnyói egyh. m.) pappá Haász István tábori püspök az egyetemi templomban. Első szentmiséjét Hinel Pál f. hó 28-án d. e. 10 órakor tartja, a helybeli templomban.

Meghalt Ölvédi László a felvidékről származó kiváló költő, akit a cseh brutalitás csaknem földönfutóvá tett. A kisebbségi kérdés nagyszerű ismerője volt a 28 éves fiatal ember, akinek értékes munkáját nemzetközi viszonylatban is nagyrabecsülték. A fájó magya sors éneke volt s munkái, n. ik közül lapunk is sokat közölt, több kötetben jelentek meg. Halála súlyos veszteség hazánknak.

Eladó egy tiszta új 12 soros Csepeli Agrár vetőgép. Értekezni lehet Trizna Gáspár Bocsárlapujtő 263 házszám.

Választó polgárok!

Mindenki ott legyen július 4-én este 9 órakor a főtéren a mandátum átadásánál!

A kisipar megsegítése.

Hétfőn este Budapesten a főváros kisiparosága nagygyűlést tartott, amelyen a kereskedelemügyi miniszter minden részletre kiható beszédében foglalkozott az ország iparoságának általános kérdéseivel. Ez a beszéd pontról-pontra kiterjeszkedett a legfontosabb problémákra, amelyek részben még megoldásra várnak, részben a megoldás stádiumában vannak már és olyan megértéssel kezelte az iparoság régen hangoztatott követeléseit, hogy üdvös dolog lesz, ha az ország iparostársadalma minél részletesebb tudósítást kap róla.

A miniszter azzal kezdte a beszédét, hogy a kisiparra ma nagyobb szükség van, mint bármikor. A kisiparoság jelentékeny részét képezi a józan gondolkodású kisexisztenciák táborának, amelyre oly nagy szükség van az ország egészséges szociális berendezésénél. De ezen túlmenően a miniszter megállapította, hogy a meggyöngyült középosztály természetes megerősödésének útja a mezőgazdaság, a kereskedők és iparosok táborán át vezet.

Egy pillanatra sem titkolta azt a tényt, hogy ma a kisiparoság nehéz viszonyok között él. Meg kell tehát erősíteni ezt az osztályt, még pedig az általános fogyasztóképeség emelésével. Ez az a pont, ahol a kisiparoság boldogulása összefügg a mezőgazdasági termelés rentabilitásával, mert ha a gazdátársadalom vásárlóképes lesz, egyszerre munkához jut a vidék kisiparosága is. A gazdátársadalom vásárlóképeségének fokozására, s így közvetve a kisiparoság támogatására szolgálnak azok a rendelkezések, amelyek a külföldi szerződések útján, valamint az értékesítés kérdésének megoldásával a mezőgazdaságon keresztül megsegítik a kisiparost is.

Ma nagy divatban van a munkanélküli biztosítás kérdését feszegetni. A kereskedelemügyi miniszter véleménye szerint a legjobb biztosítás a munkanélküliség ellen a munkaalkalmak teremtése. Ezen fáradoznak a helyi hatóságok, a bankok, s igen nagy mértékben a főváros. Az építkezések folytatásáról tovább kell gondoskodni, mert az építkezésekkel kapcsolatban körülbelül negyven iparág talál foglalkoztatásra.

A kisiparoság helyzetének és megsegítésének gerincét a kisipari hitel kérdése képezi. A kormányzat ezen a téren az az elgondolása, hogy ne csak az a kisiparos kaphasson hitelt akinek ingatlan fedezete van, hanem mindenki aki részt vesz valamely közszállításban, vagy igazolja, hogy megrendelése van. A közszállítók kérdésének rendezését úgy képzei a miniszter, hogy a kisiparoság megkapja az öt megillető részt. Erre vonatkozólag rövidesen elkészül a közszállítási szabályzat reformja. A vámpolitikán belül is meg kell nézni, hogy meg van-e véde a termelés, amelyet a kisipar produkál, s amennyire lehet, mentesíteni kell a kisiparosokat a bürokratikus és pénzügyi áldozatoktól. A kisipari export kérdésében a kezdeményezést magának a kisiparnak kell megindítani, az állam jóindulatú támogatása csak ezután következhet.

Igen közről érdeklí továbbá a

kisiparoságot a közüzemek működése. Ezen a téren a kereskedelemügyi miniszter teljes nyíltsággal kijelentette, hogy mindig és határozottan a hatósági üzemek ellen foglalt állást. A kisiparoság majd még intenzívebben juttathatja kifejezésre a közüzemek kérdésében elfoglalt álláspontját, ha meglesz a megfelelő érdekvédelmi szerve. Bud miniszter e pontnál kijelentette, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslat teljesen készen áll és ugyancsak szándékában van az országos ipari tanácsban belül is megteremtteni a kisiparosok külön csoportját.

Azzal zárta szavait, hogy vállalja a kisiparoság megmentésének programját, s erre vonatkozólag a részletek már teljesen ki vannak dolgozva. A kisiparoság ebből a miniszteri beszédből is láthatta, hogy azok a panaszok és kívánalmak, amelyeket hangoztat, meghallgatásra találnak, de nemcsak meghallgatásra, hanem az ország anyagi helyzetéhez mérten orvoslásra és elintézésre is.

Választási hírek.

Lapunk más helyén jelentetük már, hogy az ajánlási íveket szombaton, 18-án mindkét párt beadta. A Kruppa ívet miután csak 140 érvényes aláírás volt visszavetve Zelenka Ottó választási biztos pótlás végett. Az összes választópolgárok száma 10357 a kerületben. Ebből 9524 aláírást nyújtott be a Sztranyavszky párt, 1154-et a Kruppa párt. Itt is nyilvánvaló volt, hogy annyi szavazó nem lévén egyrésze az aláírásoknak érvénytelen. Törölve lett egy a Sztranyavszky mint a Kruppa íveken 357-357 aláírás, mert mindkettőn aláírták. Azon a címen, hogy érvénytelen íven írta alá, választási jogosultság nincs, teljesen ismeretlen név a Sztranyavszky íven 82, a Kruppa íven 657 lett törölve. Így végeredményben a Sztranyavszky párt 9085, a Kruppa párt 140 jó aláírása lett elfogadva.

A határidő lejártával a hiányzó 860 aláírásból egyet sem pótolta a Kruppa párt, sőt maga a jelölt is már az első nap elutazott a kerületből. Így a választási biztos értesítette a választási bizottság elnökét, hogy a kerület egyetlen jelöltje dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár.

F. hó 28-án reggel 8 órakor a választási elnök a városháza tanácstermében ezt az eredményt kifogja hirdetni.

A mandátum átadása július negyedikén, szombaton este 9 órakor lesz a Főtéren, ahová az államtitkár autón érkezik. A mandátumot beszéd kíséretében Róth Flórián bányafőtanácsos fogja átadni. Az átadásnál a helybéli zenekarok és az egyesített dalárdák is közreműködnek. Részletes programot következő számunkban hozunk. Addig is kérjük Salgótar-

ján egész lakosságát, hogy ez ünnepélyes aktusra készülni, házait feldiszníteni és kivilágítani szíveskedjenek. A lampionos kivilágítású téren reméljük ismét egy feledhetetlen élményben lesz része Salgótarjánának.

Értesítés. Felkérem mindazokat, akik velem 1921. a salgótarjáni polgári leányiskola IV. osztályát végezték, hogy 10 éves találkozókon július 5-én vasárnap délután 3 órakor a polgári iskola tornatermében, lehetőleg teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Lukács Teréz.

Dr. Bellák Gyula fogorvos házában két szobás, előszobás lakás konyhával és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó.

A salgótarjáni III. kerületi áll. iskola tantervű hálás köszönetét fejezi ki Dr. Förster Kálmán polgármester urnak, aki 10 darab könyvet és Tarnay Kálmán gyárigazgató urnak, aki 30 pengőt adományozott a legjobb előmenetelű tanulók jutalmazására.

Hírek a szomszéd kerületekből. A vármegyében mindenütt egyhangú választás van, kivéve Szécsényt, ahol azonban Krudy Ferenc megválasztása biztosítottnak látszik. Szirákon Kohut Adorján ellenfelei mind visszaléptek. Pétervároson Gróf Keglevich-nek Bell Miklós a komoly ellenfele.

Érettségi vizsgálatok a reál-gimnáziumban. A reál-gimnáziumban június 19-20-án folytatók le az érettségi vizsgálatokat. Az érettségi elnök dr. Acsay István tank. kir. főigazgató volt aki most már másodízben mutatta meg, mennyi meleg szeretettel viselkedik az intézet iránt. A vizsgálatra 15 növendék jelentkezett, akik közül jelesen érezt: Waniek Ióna; jól éretek: Barthó Pál, Bender Lajos, Böhm István, Liptay Pál, Ravasz István, éretek lettek: Brunda László, Buchgräber László, Csomor Ernő, Fabini Ferenc, Gyura Tibor, Mataidesz Gábor, Oravecz József tanulók, míg 2 növendék egy tárgyból javítóvizsgálatra utasított. Az érettségivizsgálat eredménye nemcsak megnyugtató, de országos viszonylatban is igen sikerültnek mondható. A felügyelőbizottság tagjai is jelen voltak a vizsgálatokon, ami nemcsak az intézet iránt való érdeklődés dokumentálása volt hanem a felsőbb hatóságok előtt is igen jó benyomást váltott ki. Az érettségizetők azután banketel rendeztek a városi kioskban, ahol az igazgató és tanári karon kívül megjelentek dr. Förster Kálmán polgármester, Fabini Henrik acélgári igazgató, dr. Pollatsek Armin ügyvéd, Kraft Aladár bányatitkár. Sok régi diák emlék elevenedett fel a multból s sok édes remiszencia gyönyörködtette a sivar jelentől elszoruló férfi lelkeket. Az iskola záróünnepélye június 22-én folyt le. Mivel a Közoktatásügyi Miniszter ur a tanévet megrövidítette s az érettségivizsgálatok már a tulajdonképeni szünetbe estek, nem lehetett az évzáró ünnepélyt hirdetés útján egységesen a kellő díszszel megtartani. Így is elég szép számú közönség vett részt a jutalmak kiosztásánál. Az intézet igazgatója abban a reményben bücszaltatta el az ifjúságot, hogy a jövőben bizonyára sokkal több tanuló lesz még, akiket juta-

lomba fog részesíteni s a mostani kitüntetések csak buzditásul fognak szolgálni azok számára, akik ma jutalmat nem kaptak. Egyébként úgy tudjuk, hogy az év végi nyomtatott értesítő a jövő héten megjelenik s akkor bővebben lesz mindenkinek alkalmja az iskola munkásságával foglalkozni.

Kevés a vasuti átjáró. Valamennyien tudjuk, hogy városunk élénk forgalmában sok zavart okoz a város hosszirányban átszelő vasut. El kell ismerni, hogy a város kiváló vezetősége sokat javított a helyzeten új átjárók létesítésével és talán azt is mondhatjuk, hogy a moztól felfelé tekintetben nincsen baj. Más azonban a helyzet innen lefelé a nagyalomásig. Ezen a hosszszakaszon a legontosabb helyen a Palackgyár és bányatelep között van ugyan egy vasuti átjáró, de itt viszont az a baj, hogy az átjárótól a gyárak felé, vagy a vásártér felé nincs olyan út, amin az év minden szakában járni lehetne. Többek kívánságára szóvátesszük ismételtén ezt a tarthatatlan állapotot és elsősorban az érdekelt nagyszámu munkásság érdekében kérjük a város vezetőségét, hogy az említett átjárótól két irányba, az új vásártér felé és a gyárak felé legalább egy trosszakozott utat tarttani és két gyalogoshidat építtetni szíveskedjék. Még szerencsésebb megoldás volna, ha a vásártér mögött, ahol a Tárján patak átfolyik a pályahid alatt, létesítene a város egy átjárót legalább a gyalogosok részére, aminek keresztül-vitele bizonyára nem kíván nagy áldozatot és mégis nagy szolgálatot tennie a köznek.

Hirdetmény. Salgótarjánban 1931. évi július hó 20-án hétfőn és 21-én kedden országos vásár fog tartatni. Július 20-án hétfőn állatvásár és 21-én, kedden kirakóvásár. Kocsiba fogott lovakhoz, ha nem is eladó, járlatlétel magával hozandó.

Helyi ügynök

ki magánvevőknél jól bevan vezetve szövegt faredőnyök eladására **magas jutalék mellett** felvétetik. Schramm Hugó redőnyüzeme Kispeszt, Kisfaludy-utca 11.

Amikor a „Népszava” haragszik.

Ha szeliden akarnánk kezdeni azt is irhattuk volna ide, hogy aki haragszik annak nincs igaza, ha pedig gorombán akkor azt, hogy a karaván halad...

Dehát egyiket sem alkalmazzuk s csak a józan ész és józan szavak alapján és alakján törünk ki a Népszava minősíthetetlen durva és valótlanságoktól hemzsegő Sztranyavszky elleni cikkére a Népszava június 23-iki számából.

Ez a cikkekcskének számító dühki-ömlés iskolapéldája annak, hogyan lehet a győztes ellenféllel szembeni gyűlöletből elveszíteni minden józan ítélőképességet és a legelemibb udvariasság tonusát is.

Nem először kezdte ezt a nevet támadni, sárral dobálni az elmúlt évek folyamán a Népszava. Hallottuk, vagy olvastuk már több ízben a nemzeti Magyarország ezen vezérégyéniségéről a Népszava válogatott jelzőit, de annyira még talán sohasem ment a durvaságban, de még ennyire átlátszó még sohasem volt a rágalmazás oka és ténye mint most. Különösen a salgótarjániak előtt, ahol a küzdelem — ha ugyan e jelzőt használni lehet — lefolyt. Így néhány rövid mondattal nekünk, a helyieknek kell válaszolnunk is.

Hogy a nemzeti konszolidáció, a forradalmak utáni rendteremtés a Népszava szótárában „reakciós erőszakrendszer” ezt régen tudjuk, azt is, hogy az államtitkár elszánt ellensége a szociáldemokratáknak, ez sem új előttünk, de hogy politikai szerepét hamis játéknak minősítse egy gyűlöletbe mártott toll ez ellen egész felháborodásunkkal tiltakozunk. Nyíltan előttünk folyt az az a tények amelyek Sztranyavszky Sándort itt naggyá és megbecsültté tették, hamisítást még ellenfelei sem bírtak eddig felhánytorgatni, mert ilyen nem létezett és nem létezik. Tény, hogy erély, céltudatos cselekvés jellemzi minden teltét, amit nem a „nógrádi urak” de Salgótarján ösztársadalma és az ország rendje érdekében véghez vitt.

Igaz, hogy az ő nevéhez fűződik a salgótarjáni bányamunkások körében a szociáldemokrata egységuralom megerősítése, amelyen azonban nem „letipor” hanem az ő zászlajával a nemzeti alapra helyezkedett munkásság önmaga vitt véghez. — Értjük, hogy fáj a „Sasok” szervezkedése, amelyhez azonban igen kevés köze van Sztranyavszkynek, hiszen ezek önvédelmi szervezeteiként alakultak éppen a szociáldemokrata vezérek türelmetlen terrorja ellen! Hogy a bánya és egyéb munkásság mindent elsöprő lelkesedése és a levitézlett szociáldemokratákból való kiábrándulása Sztranyavszky Sándort 1926-ban egyhangú képviselőjévé tette Salgótarjánban — ez nagyon-nagyon fáj a Népszavának. S ezen nem tud változtatni az sem, hogy ezt az országra szóló győzelmet elkomunizálásnak minősíti a jeles cikk író.

Két számunkkal ezelőtt megírtuk mennyire kilátástalan Kruppa Rezső vállalkozása s kértük a szociáldemokraták vezéreit, hogy álljanak el az egyesek zaklatásától. Nem használt, ők sem gondolták, hogy a „Népszavában” a csunya leveretés hatása alatt a fékezhetetlen gyűlölet tájékozatlanság kelljen ezt az eredményt bejelenteni. Lapunk más helyén az államtitkár összes választási beszédeit közöljük ám állapítsa meg minden józan olvasni tudó ember, hol van ezekben torporekölés és fékezhetetlen gyűlölet.

A rut rágógás e beszédekből kiragadja a czeredit és valótlán adatot közül abból. Nem azt mondotta az államtitkár hogy az ő íveit mindössze négyen nem írták alá, hanem a gyorsíró feljegyzések szerint azt, hogy a czerediek közül négyen nem írták alá. Tehát a Népszava is tudatosan hamisít vagy teljesen valószínűtlen besugást fogad el ténynek. Dehát nézzünk szemébe a számoknak is! A Sztranyavszky pártra esett összesen 9524 aláírás, ebből törölve lett mivel a Kruppa ívet is aláírta 357, s mert kétszer írták alá vagy jogosulatlanul írták alá 82. A Kruppa pártra aláírt 1154, ebből törölve 357 mert a Sztranyavszky ívet is aláírták és törölve 657, mert vagy érvénytelen ívet írták alá, vagy nincs szavazati jogosultsága. Az arány tehát vég-

eredményben 9085—140. Ezek az adatok hivatalosak, bárki ellenőrizheti. A kerület 10357 szavazásra jogosult egyéne közül fenti aláírások futottak be. Azt a vakmerő gyanúsítást a választási biztosságnak hogy a szociáldemokrata listákon szereplő és törölt aláírások megtámadhatatlanok, mert jók, nem a mi feladatunk elintézni, fogja tudni ennek módját az arra illetékes s mi csak arra mutatunk rá, hogy a legtöbb községben a szociáldemokraták ki sem írtak a választói névjegyzékből a jogosultak neveit, így fogalmuk sem volt, hogy kinek van és kinek nincs választói joga. Illetve ők maguk állapították meg az új választási törvény ismereteit. Az a bizonyos tartalék 372 aláírás pedig sehogy sem akart előjönni pótlásra, sőt a jelölt szocialista ur gyors ütemben hagyta el a kerületet a határidő lejártá előtt.

Amiket az államtitkár mondott a többi beszédjeiben, olvasóink megállapíthatják tényleg pirulni kellett az államtitkárnak, avagy nem inkább azoknak kell pirulniuk, akik egy nemes lélek, nemes megnyilatkozásait, egy lovagias ellenfél uralomát, a helyieknek kell válaszolnunk is.

Igen Sztranyavszky Sándor beszédei világosan tüntetik fel az ő mentalitását s nem csodálkozunk, ha a Népszava a szociáldemokraták egyik fő ellenségét benne látja, mert ő lehet hogy legtöbbet árt a szociáldemokratáknak, de nem a salgótarjáni munkásságnak, mert ezeknek ezerszer többet használt!

Hogy a szénmedence munkássága nyomorúságát Sztranyavszky Sándornak köszönheti, ez a legvakmerőbb hazugság következő foka, amin már az előbbieknél nyomán nem lehet csodálkozni. Csak egy szerény kérdést kockáztatunk meg. Amidőn Salgótarjánban szociáldemokrata képviselője volt, amidőn Králik elvtárs hozott szegényt erre a helyre, mivel volt kevésbé szolgátságban e medence munkássága? Avagy némely szociáldemokraták képviselői kerületben például a miskolci munkásság kevésbé szenved a gazdasági nyomás szulnya alatt?

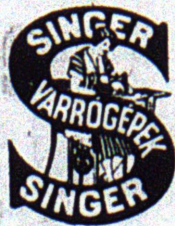
Mit szól ugyan az az ezernyi ezer munkása Salgótarján vidékének a szemérmellen állítások legmagasabb fokához, amidőn az olvasható ebben a diszfórmedményben, hogy Salgótarjánban munkásember soha nem érezte Sztranyavszky igazságos és megértő magaviseletének hatását? Eltekintve attól, hogy egyénileg száz és száz munkást tudunk felolvasni, akinek visszahonosításánál a munkába való visszajuttatásánál stb. Sztranyavszky Sándornak kizárólagos szerep jutott s akik között nem utolsó számot képvisel a szociáldemokraták közé tartozó munkáscsoport — kénytelenek vagyunk a „jó munkát” végző cikkíróit figyelmeztetni, hogy elfelejtkeznek arról a rengeteg tárgyalásról, amelyet munkaadó és munkás között, pénzügyi és egyéb kormányhatóságoknál Sztranyavszky Sándor oly számtalan esetben a munkásság érdekében végzett, sőt még a saját állását is a mérlegbe dobta nem is egy esetben! És kérdés, kinek a kilincselésére, kinek a fáradozása és mondjuk kierőszakoskodása eredményeként folynak a szükségmunkák most is Salgótarjánban a nincstelen munkásság kenyeréhez juttatása céljából?

És a tapintat? A jogkövetelés? Hát felhívjuk nyilvánosan a szociáldemokrata levitézlett jelölt elvtársat, nyilatkozzék. Volt-e a választási kampány alatt csak egyetlen eset is, hogy gyűlést akkor és oda ahová kérték nem engedélyezett volna a hatóság? Hogy gyűlésén bárki beleszólt volna a beszédjeibe? Avagy bármilyen módon akadályozta volna őt és híveit az agitációban?

Hohó tisztelt cikkíró elvtárs! Nem lehet büntetlenül ennyire halmozni a valótlanságokat és durvaságokat. Végre is itt sok ezren látjuk az ellenkező igazságokat az a lólábat is!

Most pedig mi is világosan akarunk beszélni. Téved a Népszava ha azt hiszi, hogy talán a Sztranyavszkyt körülvevő szeretetből valamit is le tud faragni a durvasággal és rágalmakkal. Kilencezer híve osztatlanul és hűségesen áll mögöt-

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-ucca 23 sz. (Városházával szemben.)

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

és visszautasít, visszaver minden támadást, amely igaztalanul éri személyét és munkásságát. Lejártak azok az idők, amidőn a tekintélyek lerágatásával forradalomba tudták kergelni ezt a várost. Ezek állnak ott itt a szívek kapujánál és megvédelmek a dühkitörésekkel kétségbe nem vonható eredményeket, melyeket itt a kenyér és lélek frontján elsősorban Sztranyavszky Sándor elért. Védekezünk ha kell szóval, tollal, ha kell fegyverrel is, mert elég volt a rombolásból, itt most építés folyik s az építő eszközöket nem engedjük kiütni az építő kezeiből, de nem engedi azt ki, mert ily hála megnyilatkozás láttára kétszeres erővel fogja, Sztranyavszky Sándor sem!

Színházi riport.

Egy hét színházi eseményeiről kellene beszámolnom. Ujra a tollam hegyére kíváncznak a megállapítások, amiket mult heti beszámolómban tettem, de nem ismételek, csak azt jegyzem meg, hogy a tapasztalt színházlátogatás mellett alig lesz alkalmam még egy beszámolóra, aminek nem baj, de baj a színészeknek, akik mégis csak abból élnek, amit a színpadon előadnak és amivel a közönséget szórakoztatni szeretnének.

Budapestet járó közönségünk bizonyos elfoglaltsággal viseltetik a vidéki színjátszás iránt, — mert ugymond — „nem rontja az illuzióját.” Ez itt-ott tényleg helytálló kifogás lehet olyan tartalmaiban daraboknál, ahol a hangsúly a díszletezésen és a hősnő által egy előadás keretében váltott 5—6 ruha változatán van, tartalmas daraboknál azonban az illuziót egészen jól pótolhatja a helyes, vagyis a szerep természetének megfelelő előadás.

Nyugodtan irhatom azonban, hogy színészeink nem tüztek ki oly előadást műsorra, — habár egész műsoruk a legújabb darabokból áll — amellyel akár díszletezési szempontból (érteve alatta a női szerepek tolettjének változatosságát is), akár az előadás közvetlenségét tekintve, meg ne birkóztak volna. Sőt például a „Farsang tündéré”-ben éppen a dekoráció és tolették változatossága s az előadás lendülete enyhítette ennek az elég jó muzsikájú, de másként nagyon gyenge cselekményű darabnak a tartalomnélküliségét. Nagyon jók voltak a darabban Trillap Ilonka, Szabó Samu és Takács Oszkár harmas jelenetei, valamint Mórocz Baba és Szabó Samu együttese, Hubert gróf (Szabó Samu) apró intrikái, melyekkel saját magát és a többi szereplőt is mulatságos bonyodalmakba sodorta. Ugyancsak azok a magyarázatai, amelyeket arról tartott, hogy miként lövik ki „Ágyu királynőt” a csőből, hangos derűtséget váltva ki, leledtették a tartalom hiányát s Trillap Ilonka úgy jártékával, mint énekszámával a darab érdemét messze felülmúlva készítette lelkes tapsra a közönséget.

Zemplényi Zoltán a beteg Sala Domokos helyett beugorva, igazi rutinos művész módjára kiváló alakítást nyújtott Lubiczek állatfesző szerepében s az Azra kalifa szerepében. Ha még hozzá veszem a Feketeszáru cseresznye főbíró szerepét és a Fruska: Harrington szerepét, meg kell állapítanom, hogy igen jó jellemzőnész, mert ezek a szerepek a legkülönbözőbb embertípusokat, illetve természeteket igen sikerülten reprezentáltak.

A Fruskában: Patricia szerepében Móricz Baba igen természetes és átértett játéka váltott ki sok sikert. Igen jó partnere volt Szabó F. László, ki azonban legsikerültebb alakítását e héten mégis csak az Azra: Mohamed szerepében adta.

Sz. Dankó Böske is megcsillogtatta játékának minden szépségét a Feketeszáru cseresznye: Irina és az Azra: Leila szerepében. Ezeknek az igen széles skálájú kedélyhullámzásoknak koncentrációját láttuk az előző héten nála a Sisters: Lulu szerepében, de mig ott lélek nem volt egy 5 perces szerepben, mert az nem is kellett, itt beleadta egészen a lelkét. Sala Domokos is fényes tehetséggel oldotta meg a Feketeszáru cseresznye Veliszavljevics Dusan nehézségs és sok színű szerepét. Ebben a darabban Radány Dezső is biztató fejlődési képességről tett bizonyosságot Nikics Pántó szerepében.

Az első tavaszt úgy a bemutató, mint a másik előadásnál nem láttam kényszerű körülmények folytán, erről csak majd akkor szólok, ha még egyszer színre kerül, amit remélek, ha Tarján és a közel vidék műpártoló közönsége olyan fokozódó megértéssel lesz a művészetért magáért teljes szívvel játszó színészeink iránt, mint az elmúlt héten, mert akkor Halmi direktor ur nem fogja a fejében azt a tervet forgatni, hogy hogyan menjen el Salgótarjánból minél előbb és minél kisebb deficitel.

A Lámpláz csüörtök esti előadásán volt az első teltház, erről majd érdemben a jövőheti beszámolómban írok, most csak annyit, hogy még a kritikus helye is elkel.

Naponta friss
üdítő, tápláló, olcsó

Joghurt

kapható: **Krocsák Nővérek** Dugdelpuszta, Salgótarján 10 bélyegzővel ellátva. Üvegenként 16 fill. házhoz szállítva.

Rendeléseket elfogad a Hangya.

Kapható: Duda Lajos, Mayer Vilmos, Marinka Gábor, Hegedűs Ékezte és Deák Sándorné cégeknek.

Kovács Géza vendéglője mellett egy utcai szoba üzlethelyiségnek kiadható. Érdeklődni lehet Kovács Géza vendéglőjében.

Iskolai évzáró ünnepély és gyermekmajális az acélgyárban.

Junius 21-nek ragyogó, napfényes vasárnapja az acélgyárban azoknak volt szentelve, kik gondterhes életükben a ragyogást és napfényt jelentik: a gyermekeknek! Ünneplő ruhás gyermekek és szülők százai igyekeztek a délelőtti órákban az acélgyári iskola feldisztított tornatermébe, mely impozáns méretei mellett is alig volt képes befogadni a mintegy 1200 főre rugó tömeget. Délelőtt tíz óra körül vette kezdetét az ünnepély, mely egybevolt köve az anyák napjának megünnepelésével. Gyors egymásutánban peregtek le az egyes számok: színpadi jelenetek, szavalatok, énekek és Sztrókay Dániel év. lelkész beszéde az anyákhoz, melynek végzetével Oláh Miklós iskolaigazgató az eltávozó növendékeket búcsúztatta el az iskolától és fogadalmat tette velük arra, hogy édesanyjuknak mindenkor hűségesen szerető gyermekei lesznek. Ezután szólásra emelkedett Fabini Henrik gyárigazgató, iskola-széki elnök. Beszédében megemlékezett arról a szorgalmas és eredményes munkáról, mely az iskola falai között folyik és amely a többség által is mindenkor a legteljesebb méltánylásban részesült. Ennek dokumentálására felolvassa a vármegye tanfelügyelőjének a közgazgatási bizottság előtt f. hó 9-én iskolánkról tett jelentését, melyben szó szerint a következők foglaltatnak: „A múlt hóban meglátogatott iskolákban a tanítás eredménye általában jó, de különösen kiváló a salgótarjáni acélgyári és salgóbányatelepi iskolák működése. A tanítók oly mintaszerű munkateljesítményt nyújtanak, hogy ezekre az iskolákra méltán büszke lehet a vármegye közönsége!” Amidőn ezt a szép elismerést örömmel hozza az érdekelt szülőknek is tudomására, a legnagyobb hálával kell, hogy megemlékezzék az iskolát fenntartó nemes Társulatról, mely a súlyos és nyomasztó gazdasági krízis dacára változatlan áldozatkészséggel gondoskodik iskoláiról. A Társulat bőkezűségének köszönhető, hogy a folyó tanévben is 134 tanuló jutalmazhattunk meg, kik közül 107 tanuló a Vezérigazgatóság által adományozott könyvjutalomban, a több pedig az acélgyári Tiszti Kaszinó, Olvasó Egylet és a Salgótarjáni Olvasó Egylet részéről jutott pénztartalomban részesült.

Beszédének befejezésében Isten áldását kérte az iskola további munkájára és sajátkezüleg osztotta ki a gyermekek jutalmait.

Az Acélgyári Ludovika Gyermeksegélyző Nőegylet az iskolai záróünnepélyvel kapcsolatban délután 4 óra körül gyermekmajális rendezett. A hetek óta folyó buzgó előkészületeknek, melyekben Pántyik Árpádné ügyvezető elnök vezetésével a nőegylet minden tagja versengve vett részt, meg is volt az eredménye. A gyári zenekar kíséretével felvonuló gyermekcsereget a látnivalóknak olyan tömege fogadta, hogy nem tulozunk, mikor megállapítjuk, hogy a Nőegylet felelhetetlen napot szerzett a gyermekeknek! Tornamutatványok, tréfás versenyek, játékok, szerencsehalászat és mindenek előtt a páratlan népszerűségnek örvendő bábszínház végeszakadallan sorban mulattatták a gyermekcsereget, mely a zenekar pattogó muzsikájára vígan táncolt az esti órákig. A gyermekmajálisnak kedves és felemelő epizódja volt dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár látogatása, kit az egész közönség lelkes éljenzéssel fogadott és ottlétének egész ideje alatt a szeretetnek és nagyrabecsülésnek jeleivel halmozott el. A példás rendezésben lefolyt gyermekmajális méltán követte a tavalyit és ismét hervadhatatlan érdemeket szerzett a Nőegyletnek azon az uton, melyet számára elhunyt melegsívű elnöke: Fabini Henrikné kijelölt.

Az acélgyári iskola Igazgatósága, valamint az Acélgyári Ludovika Gyermeksegélyző Nőegylet Elnöksége ez uton fejezi ki leghálásabb köszönetét mindazoknak, kik úgy az iskolai záróünnepélyen, mint a gyermekmajálison személyes közreműködésükkel, vagy adományaikkal a gyermeknap sikeréhez hozzájárultak. Kísérje őket mindenkor a gyermekek tisztá lelkéből fakadó hála és Isten bőszeges áldása.

Székrekedésnél, emésztési zavarnak, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet! A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűviz gyógygyógyászati-rakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SPORT.

Losonci Slávia—SBTC 1:1 (1:0)
Ugy indult, a mérkőzés, hogy az SBTC gólokkal nyeri a meccset, de csakhamar kitűnt, hogy a csatársorból nagyon hiányzik Menich. Mert a labdát megijesztotta az SBTC, elvitte a kapuig is, csak ott nem tudott semmit csinálni. A nagy-néha lábrakapó Slávia meg a kapu előtt igen veszélyes tudott lenni, különösen azért, mert Kurinka az elmúlt vasárnap bizonytalanul mozgott. A 16-osról rugott szabadrugást könnyen kivédhette volna 1:0. Az SBTC támadással felel a gólr, de hiába. ér el egymás után két cornert is, eredmény verszegény, kapkodós csatárjátéka miatt nem kíséri. — A második félidőben kedvvel kezd a hazai csapat, de tulkombinál és hátrajátszik, a labda csak ritkán megy oda, ahová küldik. Petre, Tóth Kálmán rosszak, Omaszta, Magyar lassuk. Az a szerencse, hogy a Slávia is erőteljesen játszik, csak a védelme kifogástalan. Nem is lehetne áttörni az azal a csatárjátékkal, amit vasárnap az SBTC. játszott. Takácsnak egy váratlan kb. 25 méterről küldött bombalövése kellett ahhoz, hogy az SBTC a végeredményt beállítsa.

266—1931. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Spitzer József ügyvéd által képviselt Hutter és Lever javára 108 P. 70 f. tőke ennek 1930. december 10-től 11 százalék kamatai és 44 P. 40 f. költség és több követelés járuléka erejéig a bpesti közp. kir. járásbíró 1930. évi 159774 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi február hó 23-án lefoglalt 2295 P.-re becsült ingóságokra a fenti kir. járásbíró fenti sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XL. t.-c. 20. §-a alapján végrehajtást szenvedő üzletében Salgótarjánban Karancs-u. 4. sz. a leendő megtartására határidőül 1931. évi július hó 1 napjának délelőtti 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt zongora, áruk a egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni. Salgótarján, 1931. évi június 9.

Török Gyula
kir. bírói járásbíró végrehajtó.

HIRDESSÜNK A Munka politikai hetilapban.

Mozl. „A Munka” mult heti számában a színházi beszámolóban szó volt arról, hogy a színészek itt tartózkodásának ideje alatt talán célszerű volna a mozi becsukni. — A cikkiről nemes intenciók vezették, amidőn ezt az óhajátát fejezte ki, mert azt gondolta, hogy akkor a színészeket segítve lesz. En aki ismerem a színház és mozi publikumát érdektelenül hozzászólók a kérdéshez. Először is a mozi előadások 7 óra körül kezdődnek s aki erre az előadásra megy, tekintve a színház közelségét, még mindig eljuthatna a színházba is. De összehasonlítást lehet tenni azok között a színházi napok között, amikor a mozi nem játszik és azok között, amikor játszik. A publikum számában, a színház javára nem mutatkozik többlet. Mit mutat ez? Azt, hogy nem árt a mozi a színháznak! Mert más a publikum a színházban és más a mozi. És a helyárok költsége mellett még az is sokat számít a mai szűkös világban, hogy moziba elmegy az ember, sőt — horribile dictu — az asszony is házi ruhában, de a színházba fel kell öltözni — a szünetek miatt. A hölgyek pedig új toalett nélkül nem lesznek. Ha nincs új toalett, nincs színházbemenés. Az asszony miatt otthon marad a férj. Mert hát jobban lehet félni egy élő primadonnától, mint attól aki a vásznon illegeti magát. Azonkívül ott a késői végzés a színháznál. Az emberek ma fáradtak, éjfél előtt szeretnek lefeküdni. Korábban kellene kezdeni az előadást. Így van. Szegény mozi nem árt a színháznak. Küzd s az is jobb időket remél, mint az egész magyar élet.

Epe- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság eseteiben a természetes **Ferenc József** keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

Villany szerelést
olcsón vállal, szerel és javít.
ifj. TIMARÓCZKY SÁNDOR
villanszerelő és műszerész.

Másolat.
M. kir. Honvédelmi Miniszter.
41.799/18—1931. szám.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József Főherceg Ur Ö cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére, a m. kir. honvédség kötelekebe tartozó, vagy tartozott egyének árvái vagy félárva részére az illetőségre való tekintet nélkül, létesített alapítványi helyek közül a József fiúarvázban öt és az Erzsébet leányarvázban két hely kerül betöltés alá, mely helyekre ezennel pályázat hirdettetik.

Mindkét árvaaháza való felvétel kelleiképp igazolandó:

a) hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelekebe tartozó vagy tartozott apának törvényes leszármazottja;

b) a vagyontalanság;

c) félárvaaház (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az életben lévő szülő vagyontalanság!

d) hogy az árva 6 életévét már betöltötte és hogy a fiúarva 10, a leányarva pedig a 12 életévét még tul nem haladta;

e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám neve állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is feltüntetendő, folyó évi július hó 31-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest Székesfőváros hatóságához fognak

küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg tábornagy Ur Ö kir. Fenségehez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1931/32. tanév kezdetén lesznek betöltendő, a felvétel, vagy a fel nem vételről az árva hozzátartozói Budapest Székesfőváros közönsége hatósági uton fogja értesíteni.

A miniszter helyett:
Dorogszáhy s. k.
miniszteri főtanácsos.

Helyi ügynök
ki magánvevőknél jól bevan vezetve szövegt faredőnyök eladására **magas jutalék mellett** felvétetik. Schramm Hugó redőnyüzeme Kispeszt, Kisfaludy-utca 11.

A salgótarjáni kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

158/1931. végreh. szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtótának özv. Tajti J.-né sz. Simon Brigitta végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtást árverést 2500 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbíró területén levő, Cered községben fekvő s a ceredi 334. sz. tjkönyvben A F. 1 sor. 164 hrzi szám alatt foglalt „bellek” belsőség ingatlanból, melyen az adó és érték bizonyítvány szerint egy lakóház épült, — özv. Tajti Józsefné sz. Simon Brigitta végrehajtást szenvedőnek B. 6 sor. szerint nevé álló illetőségére: 3500 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi július hó 9 napján d. e. 10 óra körül Cered községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bántapénzt a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, hogy a bántapénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltóknak átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megállapított bántapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XL. 25. §).

Salgótarján, 1931. évi április 10.

Zelenka Ottó sk. kir. íb. elnök.
A kiadmány hitelül:
Csomor
kir. íkvvezető.

Megérkeztek az újabb divatújdonosságok

Donászy Viktor

MAGYAR DIVATÁRUHÁZÁBA!

Legújabb divat!

Bemberg selymek a legdivatosabb mintákból, dus választékban.

Nagy választék fürdőruhákban és sapkáknban.

Aki nálam veszi a híres G. F. B. harisnyát, minden pár harisnyához ingyen kap egy kis bőröndöt!

Minden pár G. F. B. harisnyáért jótállok!
Utazóbőröndökből nagy választékot tartok!

Teljes tisztelettel: **DONÁSZY VIKTOR**
„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

27 Sz. 28 V.	29 Hétfő
Tánclovag. 10 felv.	A császár parancsára. 10 felv.
Kiegészítésül: Vigjáték.	Egy éjszaka emléke. Vigjáték 7 felv.
Kezdet: Szerdán, csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 óra.	